

bb 69. a villamosvezeték is megrongálta a szerda esti zivatar
i ms/tr/ny la 1972. március 8.

a szerda esti zivatar legsúlyosabb következménye kétség-
telenül az a 77 perces forgalmi zavar volt, amely a 2-es villa-
mosok vonalán villámcsapás miatt következett be. fél hatkor az
erzsébet hid alatt elhelyezett vezetékfelfüggesztőt villámcsapás
érte és leszakadt, megrongálva a vezetékét és a boráros tér felé
haladó két villamos áramszedőjét. a hiba elhárításáig a 2-es
villamosok egyrésze a jászai mári tér és a garibaldi utca között
ingázott, míg a garibaldi utca és a boráros tér között a szünet-
telő villamosforgalom pótlására öt kocsival sürítették a 15-os
autóbuszjáratot./mti/

-.-
-52-

v é g e .

21.20/ny

NA 21/25

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. március 9.

bb 1. jelentés a budapesti népfrent-választásokról -
március 15-ig több mint kétezren kapnak tagági megbízatást a
kerületi bizottságokban

i tf/tm bh la

1972. március 9.

Javában tartanak azok a fővárosi népfrent-összejövetelek,
amelyeken - a mozgalom v. országos kongresszusának előkészü-
letei jegyében - újjáválasztják a kerületekben működő 22
népfrentbizottságot. február utolsó hetétől kezdődtek a buda-
pesti népfrentgyűlések, s eddig már hét kerületben alakult újjá
a népfrent helyi testülete: az i. kerületben inokai jános, a
iv. -ben lenkei lászló, a xii.-ben dr. keszler pál, a xiv.-ben
mihala gyula, a xxii. kerületben pedig szabó istván lett az
elnök.

pénteken lesz a nyilvános választó-gyűlés, a ix., a xi.
kerületben, továbbá kispesztén, a xv., és a xvii. kerületben is.
az eseménysorozat március 15-én zárul, addigra a kerületekben
összesen több mint 2000 népfrent-bizottsági tag kap mandátumot.
egyidejűleg mindegyik kerületben arról is döntenek, hogy kik
képviseljék a helybeli lakosságot a budapesti küldött-értekez-
leten, amelyet április 8-ra hívnak össze, mintegy 400 résztvevővel.

/folyt. köv./

- 1 -

NA

dr. lukács lajos , a xviii. - ban szabó józsef, a xxi.- ben

NA

bb 1. jelentés a budapesti folyt./ bh

a választógyűléseken kerületenként számot adnak az elmúlt négy évbe végzett helyi népfrontmunka eredményeiről és felvázolják a mozgalom további teendőit. a tapasztalatok szerint egyenletesen fejlődött a főváros népfront-mozgalma. a tevékenység előterében állt, hogy - a helyi lehetőségek felhasználásával - minél szélesebb körben megismertessék a párt politikáját, s mozgósítsanak az időszerű feladatok végrehajtására. a város-politikai és a lakóterületi népfront-akciókban a mozgalom első számú partnereivé léptek elő a tanácsok. csepelen például - az ottani választógyűlésen elhangzottak szerint - a népfront fórumán napirendre tűztek a kerület egészét foglalkoztató kérdéseket, módot adva a lakosságnak a problémák megvitatására, a vélemény-nyilvánításra, javaslattevésre, hogy ezeket is figyelembe vehessék a tanácsi döntéseknél. gyakran foglalkozott a népfront társadalompolitikai és szociálpolitikai kérdésekkel is, különösképpen az idősek szociális helyzetének, társadalmi és családi megbecsülésének problémájával. gyakorlati haszonnal jártak azok a népfront-beszélgetések is, amelyekre a gyermek-gondozási szabadságon otthon tartózkodó édesanyákat hívták meg, kíváncsian tapasztalataikra, esetleges panaszukra, kérdéseikre, amelyeket azután szintén továbbítottak az illetékesekhez.

ami a további teendőket illeti, a kerületekben mindenütt a népfront társadalmi bázisának szélesítését tartják elsődleges teendőnek, s azt, hogy az eddiginél nagyobb számban vegyenek részt a népfront munkában nők és fiatalok./mti/

--

bb 2. mintegy kétmillió dolláros forgalom magyar árukból a hertie és a bilka áruházak magyar hetén

1 sl/tm ie bh la

1972. március 9.

a hungexpo elkészítette az előzetes értékelést a német szövetségi köztársaság több mint 50 városának hertie és bilka áruházaiiban megrendezett magyar élelmiszer-hetek forgalmáról. február utolsó hetében csaknem 100 áruház kirakatában és élelmiszer osztályán mintegy 150-féle kitűnő magyar élelmiszeripari cikket sorakoztatott fel a monimpex, a terimpex, a hungarofrukt és a mavad. ezen kívül 20 hertie és hat bilka áruház éttermében magyar szakácsok készítettek speciális ételkülönlegességeket.

az előzetes adatok szerint mintegy 2 millió dollár értékű magyar élelmiszeripari terméket vásároltak meg az áruházak vendégei, lényegesen - csaknem 60 százalékkal - többet, mint egy évvel ezelőtt, amikor először rendeztek magyar élelmiszerheteket.

/folyt. köv./

- 2 -

bb 2. /mintegy kétmillió folyt./ bh

különösen nagy forgalmat bonyolítottak le a konyhakészen előre csomagolt libából, kacsából, pulykából és csirkéből, a füstölt husáruból, a kolbász és szalámfélékből és a huskonzervekből. az italok közül a balatonboglári csemegebor, a burgundi és a barackpálinka volt a legkelendőbb, s sokan vásárolták a magyar édességeket és a nemes akácmézét.

a magyar heteken tehát nem az üzletkötők, hanem közvetlenül a vásárlók ismerkedtek meg a felkínált ingyencsúcsokkal. a nagy érdeklődésnek megfelelően most az áruházak tárgyalásokat folytatnak a magyar külkereskedelmi vállalatokkal újabb megrendelésekről, hogy állandó kínálattal és választékkal elégítsék ki a magyar élelmiszerek iránt megnövekedett keresletet./mti/

--

bb 5. felújítják móríciz zsigmond tiszacsécsi szülőházát

vid ká bh -cz

1972. március 9.

ez év szeptember 4-én lesz harminc éve, hogy meghalt móríciz zsigmond. az évforduló alkalmából tiszacsécsén, az író szülőfalujában emlékünnepeket rendeznek. az évfordulóra a megyei múzeum felújíttatja móríciz zsigmond tiszacsécsi szülőházát. rendbehozzák az épületet, kicserélik aház elavult zsuppedelét és erősen megrongálódott földpadlózatát./mti/

--

bb 7. új kilátó tornyok, turista pihenőhelyek a bakony és a balatonfelvidék erdeiben

vid ká bh -c

1972. március 9.

megkezdődött a tavaszi kiránduló idény a bakonyban és a balaton felvidéken. az idényre az idegenforgalmi szervek és az erdőgazdaság együtt készültek fel. számos útvonalon újáfestették a turista utak jelzéseit, a balatonfelvidéki erdő és fafeldolgozó gazdaság és a bakonyi intézőbizottság néhány helyen turista pihenőket képezett ki. a csopak és veszprém közötti fenyvesben, a bakonygyepes és devecser közötti erdőben és farkasgyepün asztalokat, rönkökből kialakított székeket és padokat helyeztek el. a cseszneki vár alatti turista pihenőnél autóparkirozót alakítanak ki. a tihanyi félszigeten, a szigorúan védett rezervátumban - a természetvédelem érdekeinek szem előtt tartásával - három kilátót építenek./mti/

--

- 3 -

bb 3. gyűrűfü vidéke - feltárul az utolsó magyar „ terra incognita,,

vid/ká/ny -cz

1972. március 9.

a zselic, hazánknak ez a jellegzetes tájegysége, történetének új szakaszába lépett: megkezdődött a terület szervezett kutatása, tudományos feltárása. az ország más vidékeihez képest mindmostanáig ismeretlen földnek - az utolsó magyar „ terra incognita,, -nak - számított ez a dunántúli vidék.

jellemző a zselic-kutatás elmaradott voltára, hogy még a terület határának pontos meghatározása vagy a tájegységi név eredetének tisztázása sem történt meg. holott a vidék természeti szépsége, néprajzi gazdagsága, nyelvészeti értékei különleges helyzet biztosítanak számára hazánk jellegzetes tájai között. a felszabadulás után ugyan megindult a zselic fejlődése is, kiváltképpen a gazdasági élet terén, ám a valóság még mindig messze elmarad az anyagi és a szellemi igényektől. nem tekinthető véletlennek, hogy az országban elsőként éppen egy zselic-i falu - gyűrűfü - halt ki lakóinak elvándorlása folytán.

a zselic-kutatást nagy mértékben hátráltatta, hogy a több mint ezer négyzetkilométer nagyságu terület északi fele somogyhoz, déli fele pedig baranyához tartozik. a két szomszédos megye tudományos kutatóiból, szakembereiből a közelmúltban zselic-bizottság alakult, amely meghatározta a kutatási feladatokat és irányítja a munkát. a szervezeten folyó zselic-kutatás első eredménye egy pecsett most megjelent könyv: a zselic természeti földrajza. lehmann antalnak, az mta dunántúli tudományos intézete munkatársának műve tartalmazza az eddigi - meglehetősen szűkös - szakirodalmi anyag első összefoglalását és kritikai feldolgozását, valamint a szerző saját megfigyeléseit, kutatási eredményeit.

lehmann antal tisztázta a kaposvár és szigetvár között elterülő - szabálytalan négyzet alakú - tájegység határait, amelynek alapján kiderült, hogy kéreken nyolcvan somogyi és baranyai falucska tartozik a zselichez. igen sűrűn települt vidék, szinte minden völgyben egy-egy apró falu alakult ki. ez az erős tagoltság, a települések elzártsága és nehezen megközelíthetősége, továbbá a főbb utvonalaktól való távolsága is hozzájárult a zselic viszonylagos elmaradottságához, s ahhoz, hogy fejlődése ma sincs tökéletesen szinkronban az ország előrehaladásával.

/folyt köv/

-4-

NA

bb 3. / gyűrűfü.....folyt/ny

pecsett és kaposvárott, valamint a zselic-i falvakban jelenleg több szakember dolgozik a tájegység más- gazdasági, társadalmi, néprajzi, idegenforgalmi - vonatkozásainak kutatásával. várhatóan a következő évek során fokozatosan feltárul az érdekes dunántúli vidék arculata és ennek nyomán meggyorsul a fejlődése is. /mti/

--

bb 4. dózsa emlék-kiállításra készül a magyar nemzeti múzeum - az 1514-es parasztháború dokumentumai a nézőközönség előtt

1 nn/mm/mny zs -cz

1972. március 9.

a magyar nemzeti múzeum nagyszabású emlék-kiállítással köszönti májusban dózsa györgy születésének 500. évfordulóját. a bemutató két rendezője, farádi nándor és szakály ferenc, a múzeum munkatársai az mti munkatársának elmondották, hogy tárlatuk az év egyik reprezentatív kiállítása lesz, amely elsősorban az 1514-es parasztháború okairól, körülményeiről nyújt majd áttekintést.

a nézők elé tárt anyag lényegében négy nagyobb egységre oszlik. két részben, a múzeum disztermének jobb és baloldali oszlopsora alatt, „ parasztházban, „ és „ várbelsőben, „ olyan tárgyakat helyeznek el, amelyek híven szemléltetik a két szembenálló alapvető osztály életszínvonalbeli különbségét és egyúttal ellentéteik lényegére is rámutatnak. ez az elrendezés módot nyújt arra, hogy közvetlen megjelenítésben, képekkel, szövegekkel illusztrálják az akkori helyzetet, s olyan tárgyakat, melyek az akkori hétköznapiakhoz tartoztak. így a hajdani paraszti életmódot korabeli cimerek, fametszetek segítségével mutatják be, de ott lesznek a munkaeszközök: kapák, fogók, bőrvágó-kések, valamint a viselet tartozékai. megtekinthetik a látogatók a jobbágyok földesuri szolgáltatásait rögzítő ugynevezett „ urbariumot, „ a királyi adó-elszámolásokat, az 1522-es bács megyei tizedjegyzéket is.

a főúri élet gazdag fénylítését a pompás reneszánsz székek, gótikus asztalok, drága evőeszközök, értékes fegyverek, pecsétnyomók szemléltetik. nem hiányoznak a tárlatról az akkori egyházi felszerelési tárgyak sem; kelyhek, gótikus övek, mellboglárók, reneszánsz láncok, továbbá bakócz tamás esztergomi érsek címere, kelyhe, mellkeresztje. a kiállítás egyik érdekessége x. leó pápa bullája a kereszties-háború meghirdetéséről, simon modrusi püspök 1514. április 3-án kelt átiratában.

/folyt köv/

-5-

NA

bb 4. / dözsa-émlékiállításra.....folyt/ny

a látogató idézeteket olvashat dözsa híres ceglédi beszédéből, amely marchiai jakab inkvizitor jelentése nyomán maradt ránk. oklevelek, metszetek, fotónagyítások érzékeltetik a dözsa-féle felkelés kiterjedését, követik nyomon a kirobbanó elégedetlenséget.

a díszterem bejáratával szemben a tervek szerint nagyméretű dobogó foglal majd helyet, közepén dözsa györgy szobra - szervátiusz jenő alkotása - áll. előtte a dobogó baloldalán a nemesi csapatok fegyverzete: kopják, szablyák, pajzsok, páncélok, sodronyíngék, puskák, íjak. velük szemben a parasztok - rekonstruált - fegyverei: harci nyársak, kések, bárdok, hadi bunkók, cséphadarók. a fegyverdobogó előtt magyarország nagyalaku térképe, amely - elektronikus megoldással gombnyomásra - egyszerre ábrázolja a parasztháborúk menetét, a paraszthadak mozgását és az összezsapásuk fő gócpontjait. a térképek a legújabb kutatások figyelembe vételével készültek, s ezen a kiállításon kerülnek először a nagyközönség elé.

a főfal harmadik harmadán a dözsa györgy kivégzéséről készült metszet nagyított mása látható majd, taurinus híres stauromachiajának címlapjáról. ugyancsak metszet mutatja be a xvi.-xvii. századi temesvárt: szapolyai jános arcképét, amelyet az 1540-ben kiadott arany-forintről másoltak. számos oklevél, dokumentum tájékoztatja a látogatót a megtorlásokról, a károk összeírásáról.

a dözsa kiállítás bemutatja ugyanakkor a felkelés utóhatását, történeti értékelésének változásait is. benczédi székely istván, bogáti fazekas miklós, pethő gergely könyveitől petőfi sándor verseit, erkel ferenc operájának partitúráját, amelyet jókai és szigligeti szövegére írt. a rendezők nem feledkeztek meg az első dözsa szobortervezetről, sámuel kornél munkájáról sem, ezt fénykép-felvétel őrzi az utókor számára. a tárlaton megtalálhatók azok a történelmi munkák is - köztük engelsnek a német parasztháborúról írt tanulmánya - amelyek a történelmi jelentőségű dözsa-féle parasztháborúval foglalkoznak./mti/

- 6 -

bb 6. életmód, elfoglaltság nyugdíjas korban - felmérés a budapesti idősekről

1 hi/tm zs bh -cz

1972. március 9.

halász istván, az mti munkatársa jelenti:

széleskörű demográfiai felmérés készült a budapesti nyugdíjasok családi és társadalmi körülményeiről, általában arról, milyen változást okoz a munkahelytől való végleges megválás az idősek életében.

a tapasztalatok szerint az üzemek, vállalatok gondosan mérlegelik a nyugdíj-korhatárhoz elérkező dolgozók egyéni körülményeit, s méltányos esetben lehetővé teszik számukra, hogy tovább dolgozzanak. a statisztika azt mutatja, hogy a nyugdíj-jogosultak többsége - körülbelül kétharmada - még néhány évig munkahelyén marad, s eszerint alakul a nyugdíjazáskor betöltött átlagos életkor is: a férfiaknál 63, a nőknél 60 év. a vizsgálat szerint a nyugdíj-korhatárt elérő dolgozók nagy többsége - 70-80 százaléka - maga szabja meg azt az időpontot, amikor végleg abbahagyja a munkát. általános tapasztalat továbbá, hogy a fizikai munkások közül sokkal többen kérik önként a nyugdíjazásukat, mint a szellemi dolgozók.

a munkából kiiregedettek túlnyomó hányada egyébként az állam által biztosított havi nyugdíj-összeget valamilyen formában igyekszik kiegészíteni. több mint kétharmaduk például - rendszerint a régi vállalatánál - csökkentett munkaidőben hasznosítja szakmai tapasztalatait. az idősek másik jelentős rétegének a családi együttes biztosít olyan életszínvonalat, amelyet egyedül a nyugdíjükből nem tudnának elérni. erre utal az is, hogy az idősek 12 százalékánál az egy személyre számított családi jövedelem magasabb, mint a saját nyugdíjuk és esetleges keresetük együttes összege.

a vizsgálat feltárta, hogy a budapesti nyugdíjasok csaknem háromnegyede családi környezetben él, jelentős részük a békés öregkor éveit házastársával, gyermekek nélkül tölti. egyébként a budapesti nyugdíjasok mintegy 60 százalékának van élő gyermeke. ezzel kapcsolatban érdekes a vizsgálatnak az a megállapítása, amely szerint az idős korúak különféle feladatok ellátásával, kisebb-nagyobb munkák elvégzésével jóval több segítséget nyújtanak gyermekeiknek és azok családjának, mint amennyi támogatást viszonzásul kapnak. az adatok szerint a nyugdíjasok 40 százaléka idős korban is dolgozik a gyermekeire, ugyanakkor ez a segítség a család részéről nem egészen 30 százalékban térül meg... ezt támasztja alá a nyugdíjasok napi elfoglaltságáról készített „időmérleg” is. szinte naponta teljes műszakra való munkát találnak a háztartásban, amit idősebb korban a férfiak is inkább vállalnak: a nyugdíjas nők csaknem 100 százaléka részt vesz a házi körüli teendők ellátásában, s a férfiaknál is jelentős - 73 százalék - ez az arány./mti/

- 7 -

bb 8. gyorsmérleg a télről - meteorológiai rekordok és furcsaságok Európában és a Kárpát-medencében

1 ba/pá ie bh la

1972. március 9.

egy héttel a meteorológiai tavasz kezdete után az országos meteorológiai szolgálatnál elkészült a gyorsmérleg a télről, amely ugyancsak bővelkedett furcsaságokban.

a tél már bemutatkozásakor rekordot döntött. december kezdetétől fogva olyan magas légnyomás nehezedett a Kárpát-medencére, amilyen a feljegyzések szerint csak 116 esztendővel ezelőtt, 1856-ban volt. a légnyomás 768 milliméter volt, öt hat milliméterrel magasabb a száz éves átlagnál. az év utolsó hónapja a továbbiakban sem fukarkodott meteorológiai különlegességekkel. december 21-én ragyogó, verőfényes idő köszöntött hazánkra, plusz 14,1 fokot mutatotta hőmérő. december 23-án is szokatlan meleg, plusz 12 fok volt a hőmérséklet. az évszázad legmelegebb karácsonyát ünnepeztük az idén, átlagosan öt órát sütött a nap az ünnepek alatt.

a hőmérséklet napi középértéke decemberben plusz 4,4 fok volt, januárban leszállt ugyan a szokásos 0,1 fokra, ám februárban újabb melegrekord született: a középhőmérséklet plusz 4,3 fok volt. végeredményben idei télünk csaknem 3 teljes fokkal volt melegebb a száz éves átlagnál. a hőmérsékleti adatok at tekintve tehát összezsugorodott a hideg évszak, hazánkban csak január 11- és február 5 között volt igazán télies az időjárás.

télünk másik jellemzője a hómentesség volt. míg november utolsó hetében hatalmas hófelhővel bucsuzott az ősz, a tél - a magas hegyek kivételével - nem hozott havat. a meteorológusok emlékeznek hőmentes telekre, arra azonban, hogy az ősz hófergeteggel bucszik, a tél pedig szűkmarkuan bánik a hóval, - a meteorológiai szolgálat történetében még nem volt példa. a február további érdekessége, hogy a magas légnyomás ellenére - amely a közhit szerint száraz időt jelent - az ebben az időszakban átlagos csapadék 80 százaléka lehullott. összességében azonban nagy az év csapadékadóssága: 1971. áprilisa óta a 100 éves átlaghoz képest 200 milliméter. a talaj víztárolása ezért minimális, és hó hiányában az alpokban meginduló olvadásra sem lehet számítani.

/folyt. köv./

- 8 -

bb 8. /gyorsmérleg folyt./ bh

ám nemcsak a Kárpát-medencében, hanem Európa más részeiben sem fukarkodott meteorológiai rendellenességekkel a tél. decemberben Európában mindössze a Szovjetunió déli részén és Törökországban volt hideg, januárban csak Magyarországon végül februárban egész Európát elárasztotta a tavaszi, meleg idő. a legmelegebb városok - érdekes módon - Leningrád, Moszkva és Varsó voltak. a tél azonban nem adta felelősségét: az egyesült államokban és Kanadában rendkívüli hideg-rekorddal és hófúvásokkal, köszörműlt ki a csorbát,.

végül is mi okozta a rendkívüli telet? a meteorológusok véleménye szerint feltehetően sajátos nap-tevékenység. a közhiedelemmel ellentétben a légkör erős szennyeződése és a nukleáris robbantások - bár sok tekintetben helyrehozhatatlan károkat okoznak, - a légkör szinte felmérhetetlen tömegében és mozgásaiban nem okozhattak változást./mt/

..-

bb 9. régészeti kutatások az épülő Hilton szálló környékén - mit rejtenek a középkori pincék, kutak?

1 nn/pá zs bh -cz

1972. március 9.

hosszu ideje folynak a budai várban a Hilton szálló építkezésének előkészületei. a nagyszabású vállalkozás - tekintettel a munkálatok történelmi helyszínére - nem érdektelen a múzeumok munkatársai számára sem, akik még az alapozás megkezdése előtt méterről méterre körülnéztek, feltérképezik, a terepet. mint holtné gyürky katalin régész elmondta az mti munkatársának, mintegy 10 éve folynak itt az ásások a budapesti történelmi múzeum megbízásából, amelyek számos meglepetést, felfedezést tartogattak a szakemberek részére. a Hilton szálló érdekessége lesz ugyanis - ez ez világviszonylatban is egyéni szint kölcsönöz a reprezentatív hotelnek - hogy a tervezők eleve, belemarkoláltak, a modern vonalak közé a középkori kolostor fennmaradt részét, mintegy átmentve a modern épületbe a múlt sajátos atmoszféráját árasztó maradványait. a történészek számára különösen az jelentett gondot, hogy a várban a talaj természetére miatt különösen sok a sziklabarlang. a hajdani légópince helyreállításakor ilyenekre bukkantak, neközülük nem egy 14 méter mélyre nyulik le. ezeket valamikor a középkorban feltöltötték - a mai kutatók legnagyobb örömeire. ugyanis a régés-régi mélypincék kutak gazdag lelőhelyet jelentenek a hozzáértő számára, ahonnan változatos, érdekes leletanyag kerül elő, közöttük sok ép és még több törött használati tárgy.

/folyt. köv./

- 9 -

bb 9. /régészeti folyt./ bh

a xiv.- xv. században ezen a részen polgári település volt. pontosabban 13 lakótelek húzódtott itt, amelyeknek tulajdonosait a korabeli okmányok tanúsága szerint ismerjük is, csak azt nem sikerült bizonyítani, kihez melyik ház tartozott. az írásos dokumentumok alapján a szakemberek arról is tájékoztak, hogy a középkori nagyboldogasszony, azaz a mai mátyás templom mellett húzódtott meg a plébánia, kont nádor háza és számos más polgári lak, köztük egy pénzverő mester háza. a telkek elhelyezkedéséről csak egy későbbi, 1687-ből való térkép igazít el.

az eddig feltárt anyag alapján megállapították, hogy jómódu, tehető emberek éltek erre felé, akik után gazdag anyag maradt, közöttük sok drága külföldi holmi is. a leletek között nem egy olyan akad, amelyik világviszonylatban egyedülálló példány a középkori régészet számára. így például jónéhány xv. századi ivóedény, pohár bukkant elő, amelynek tudományos feldolgozására természetesen eddig még nem jutott idő. közülük különösen értékes az a siegburgi edény, amelyet emberi arc díszít. ez, a kissé a magyar miska-kancsókra emlékeztető pohár mindmáig az első teljesen ép példány, amelyről a régészeknek tudomása van. az előbányászott hulladékok között egyébként sok a gyümölcs- elsősorban a szőlőmag, ami azt bizonyítja, hogy valaha szőlő-birtokosok laktak a környéket, akik közül néhánynak valószínűleg házi borkimérése lehetett. /mti/

- 10 -

bb. 10. határidő előtt üzembe helyezik a gagarin hőerőmű utolsó blokkját

vid/ká/rj -cz

1972. március 9.

a gagarin hőerőmű építői kiemelkedő jelentőségű feladatok teljesítésére vállalkoztak. elhatározták, hogy az épülő energiabázis ötödik - egyben utolsó - kétszáz megawattos blokkját a gazdasági bizottság által előírt határidőnél két hónappal korábban üzembehelyezik. a fiatalok kezdeményezésére indult vállalkozásról a kisz védnökség operatív bizottsága részletesen tájékoztatta az érintett vállalatok politikai és gazdasági vezetőit. a nagyberuházáson dolgozó vállalatok vezetői magukévá tették a kezdeményezést, s együttes tanácskozáson vizsgálták meg a határidők módosításának lehetőségét. egyeztettek és összehangolták az egyes vállalatokat érintő feladatokat. a határidő módosítása bonyolult szervezést igényel, hiszen nem kevesebb, mint tíz nagyvállalat - közöttük a magyar hajó- és darugyár, a láng gépgyár, a ganz mávag, a magyar villamosművek, az erőmű beruházási vállalat - és számos alvállalkozó összehangolt tevékenységére van szükség. az erőmű beruházási vállalat - a résztervek egyeztetése alapján - már el is készítette a módosított határidőket tartalmazó programtervet. eszerint az 1972. november 30-ára előírt párhuzamos kapcsolásra két hónappal korábban, már szeptember 30-án sor kerülhet a gagarin hőerőmű ötödik blokkján.

a vállalkozásból fakadó részfeladatokat az elmúlt napokban a dolgozók brigádtanácskozáson is megbeszélték, s a módosított határidőket figyelembevéve valamennyi szocialista brigád felajánlást tett. /mti/

..-

bb. 11. március 15-ig jelentkezhetnek az együttesek az 5. szekszárdi néptáncfesztiválra

vid/ká/rj -cz

1972. március 9.

az idén augusztusban rendezik meg az 5. szekszárdi néptáncfesztivált. ebből az alkalomból versenyt hirdettek a gazdag dél-magyarországi folklórkinccs gyűjtésének, feldolgozásának ösztönzésére a pusztuló népi hagyományok megmentésére. egyben alkalmat nyújtanak az amatőr együtteseknek képességeik összevetésére.

a legjobban szereplő együttesek jutalmazására 12 díjat tűztek ki. a verseny fődíjazása 8 000 forintos nagydíjat kap, öt-öt ezer forint a két első díj összege, ezenkívül külön koreográfiai, zeneszerzői és pedagógiai díjat írtak ki. a versenyre március 15-ig jelentkezhetnek a néptáncgyűjtések a szekszárdi babits Mihály művelődési központban. /mti/

..-

7.50 rj

101000

- 11 -

bb. 12. 400-1000 forintos növényvédelmi hozzájárulás a paradicsom-termelőknek

i/fj/gk/rj ie la

1972. március 9.

március elején országszerte meggyorsultak a konzervipari szerződésalkötési tárgyalások, a gyárak és a mezőgazdasági üzemek között. a konzerviparnak különösen sok paradicsomra lesz szüksége, ezért ennek termesztését - a kilónként 30 filléres átlagos felvásárlási áremelés mellett - további kedvezményekkel ösztönözi. a két évvel ezelőtti paradicsomtermés egyharmadát elvitte a fitoftora-fertőzés, s ez nemcsak a fogyasztókat, hanem a konzervipart és érzékenyen érintette, mert az üzemek sokkal több paradicsomot tudtak volna feldolgozni, mint amennyi beérkezett a földekről. a konzervipar ezért anyagilag is támogatja a növényvédelmi munkákat és holdanként 400 forintos növényvédelmi hozzájárulást fizet azoknak a termelőknek, akik szállítási szerződést kötnek a vállalatokkal. amennyiben a termelők 80 holdnál nagyobb területre kötnek szerződést, illetve 100 vagonnyi paradicsomot garantálnak a feldolgozó üzemeknek, holdanként 1000 forintos hozzájárulást kapnak. a termesztés biztonsága érdekében a konzervipari szakemberek előírt védekezési technológiát javasolnak. amennyiben ezeket a termelők betartják, hozzájutnak a kedvezményhez és - szerencsés esetben - csaknem ingyen védhetik meg a termést. kilónként 10 filléres felárat kapnak azok az üzemek, amelyek augusztus 10-e előtt vagy szeptember 30-a után szállítanak a gyáraknak. /mt1/

--

bb. 13. a kényszerkitérőkért nem követelhető kártérítés - a komárom megyei gazdasági döntőbizottság elutasította a volán követelését

vid/ká/rj -cz

1972. március 9.

tanulságos ügyben hozott határozatot a komárom megyei gazdasági döntőbizottság. a kpm budapesti közúti igazgatósága javítási munkák miatt több hónapra lezárta az m-1-es autótúlszár és tatabánya közötti szakaszt. emiatt 7 kilométeres terelőúton bonyolódott le ezen a környéken a forgalom. átmenetileg a 18-as számú volán is az ideiglenes úton közlekedtette gépkocsijait. a kényszerkitérő miatt a volán kártérítést követelt az utelzárást elrendelő igazgatóságtól, azzal az indoklással, hogy a hét kilométeres kitérő többletkiadást okozott a vállalatnak. igényét érvényesítette is és a közúti igazgatóság bankszámlájáról több mint 120 000 forintot átutaltatott saját számlájára. az önkényes inkasszó miatt az igazgatóság beperelte a volánt. /folyt.köv./

7.55 rj

- 12 -

bb. 13. / a kényszerkitérőkért... 1. folyt./rj

a megyei gazdasági döntőbizottság vizsgálata leszögezi, hogy az alperes, az autóközlekedési vállalat, törvényellenesen járt el és jogerősen kötelezte az összeg visszafizetésére. a bizottság döntése indoklásában hangsúlyozta, hogy a közúti igazgatóságot ilyen esetben nem lehet kártérítésre kötelezni, hiszen az utelzárás közérdekből történt. a volán követelése tehát jogtalan, hiszen ezen az alapon, ha az ország bármelyik részén utjavítás miatt kényszerkitérőket jelölnek ki, számos vállalat és még a magángépkocsi-vezetők is kártérítési igényvel léphetnének fel. /mt1/

--

bb. 14. egyszerre érik be a termés - gépi szedésre alkalmas új kalocsai fűszerpaprika fajták

vid/ká/rj -cz

1972. március 9.

világhírű termékünk, a fűszerpaprika, minőségének megőrzéséért, termesztésének korszerűsítéséért eddig a kalocsai „paprikások”, tettek a legtöbbet. a híres tájkörzetben nagyüzemesítették a fűszerpaprika-termesztést, s új kalocsai fajtákkal gazdagították a választékot. kalocsáról irányítják, a másik nagy termőtáj, a szegedi fűszerpaprika-termesztését is, elkészült-tizenöt különböző intézettel összehangolva - a műszaki fejlesztés programja, s meghatározták a nemesítési és a termesztéstechnológiai feladatokat is. a cél az, hogy a meglévő területen, országosan mintegy 16 ezer holdon, megteremtsék az intenzív termesztés feltételeit, a gépesítés lehetőségeit. ehhez már kész fajtákat ajánlhatnak a kalocsai kutatók. az új gépi szedésre alkalmasak, termésük egyszerre érik be, s utóérlelés nélkül dolgozhatók fel. a következő lépés a fűszerpaprika-termesztés zárt technológiájának kialakítása, ezen belül a műtrágyaigény és a csapadékszükséglet meghatározása, valamint a komplex gépesítés kidolgozása. a múlt évben négy paprikaszedő-gép vizsgázott a bemutatkozó gazdaságokban, s a legjobb típusok sorozatgyártását megkezdték.

/folyt.köv./

8.05 rj

Tó10⁰⁰

- 13 -

bb. 14. / egyszerre ... 1. folyt./rj

a kalocsai fűszerpaprika kutató állomást több mint 30 millió forintos beruházással fejlesztik. a többi között klíma-házat építenek, s fóliával fedett területen, gyorsított eljárással - évente kétszeri termeléssel - nemesítik a fűszerpaprikát. a telep fejlesztését 1975-ben fejezik be.
/mti/

-.

bb. 15. a nagylengyeli olajmezőn eredményre vezetett az olajtároló kőzet robbantásos megnyitása

vidká/rj -cz

1972. március 9.

a tömör mészkőbe zárt kőolaj kiszabadítására nagy erejű robbantási kísérletet folytattak az elmúlt évben a nagylengyeli olajmezőn. az első robbantás, amikor 2.5 mázsa, külön erre a célra gyártott robbanóanyagot használtak fel, még nem érte el a célját, a megkettőzött adagu robbanóanyag viszont már meghozta a várt hatást. a nagylengyeli olajmező 408-as számú kutja nem meddő többé, a tömör mészkőben repedések keletkeztek, a robbantás utat nyitott a kőzetbe zárt olaj mozgásához. a nagyerejű robbantásos eljárás gyakorlati alkalmazásra kerül. a nagylengyeli olajmezőn kijelölték azt a 6 meddő olajkutát, amelyekben a következő hónapokban elvégzik a kőzetrobbantást. /mti/

-.-

bb. 16. véget ért a virág-dömping

1/-don/rj hgy

1972. március 9.

a fővárosi kertészeti vállalat, sok ezer csokorra való, különböző fajta virágból állította össze a lányok és az asszonyok köszöntésére szánt virágkészletét. az elmúlt három nap alatt különösen szerdán, a nemzetközi nőnapon - minden eddigi meghaladó mennyiségű virág várta a vásárlókat. a főváros 87 virágért-üzletében és 13 utcai árusító helyén több mint 200 ezer szál szegfű, 10 ezer szál frézia, 22 ezer szál tulipán, 1000 szál gerbera, 2000 szál orgona és 100 ezer csokor hévirág, valamint 40 ezer cserepes virág között válogathattak a budapestiek.

/folyt.köv./

8.37 rj

Tó1000

- 14 -

bb. 16. / véget ért... 1. folyt./rj

a gyorsmérleg adatai szerint legtöbb szegfűből, fréziából és tulipánból kelt el. a legnagyobb forgalmat a szent istván körut 24., a népköztársaság utja 5., a móríc zsigmond körtér 1., a mártírok utja 46., a Lenin körut 4 szám alatti, valamint a baross téri aluljáróban berendezett virágért-üzlet bonyolította le.

a virágért-boltok készletei természetesen nem „merültek ki”, mert a fővárosi kertészeti vállalat folyamatosan gondoskodik az utánpótlásról. csütörtökön ismét friss szállítmány érkezik a boltokba. /mti/

v.-.-

bb. 17. egyenletes a főváros vízellátása - melegszik a duna vize

1/-don/rj hr

1972. március 9.

a budapesti ipari üzemek 15 százalékos vízkorlátozása nem okoz fennakadást sem a főváros, de még az érintett gyárak vízellátásában sem - összegezték az elmúlt napok tapasztalatait a fővárosi vízműveknél. mint csütörtökön reggel elmondták: a 15 százalékos takarékosági intézkedés életbelépése óta a gyárak és az üzemek nem panaszkodnak a vízellátásra. a vízmennyiséggel már lényegesen jobban tudnak gazdálkodni, mint a 25 százalékos vízkorlátozás idején.

a tavaszi időjárás rendkívül nagy segítségre volt a vízműveknek. a duna hófoka ugyanis napról-napra emelkedett, s ez jelentősen javította a kutak hozamát. a víztermelő berendezések teljesítménye így most már naponta eléri a 650 ezer köbmétert. a duna hófoka csütörtökön plusz nyolc fok volt. a „meleg”, duna és a másfél méter körüli tartós dunai vízállás - mint mondták - biztosítja a főváros folyamatos vízszolgáltatását. /mti/

-.-

9.18 rj

Tó1000

- 15 -

bb. 18. lelassult a főváros közlekedése

1/-don/rj hgy

1972. március 9.

csütörtökön reggel az esős, nyirkos idő meglehetősen lelassította a főváros közlekedését. a csuszos utakon több helyütt kisebb koccanásos balesetek történtek. a viii. kerületben, a köris utca és a diószeghy sámuel utca kereszteződésében például egy időre állt a forgalom: egy személyautó megcsuszott és nekivágódott egy 39-es jelzésű autóbusznak.

a budapesti közlekedési vállalat emberei a soroksári utra forgalomirányító rendőröket kértek. reggel fél nyolctól ugyanis a boráros tér irányába közlekedő autók a soroksári uton megrekedtek. emiatt a 15-ös, a 12/a, a 23-as és az 54-es autóbuszok a menetidőt nem tudták megtartani, valamennyi busz késett. /mti/

-. -

bb. 19. magyar klasszikus drámák hete a nemzeti színházban

1/szö/rj hgy

1972. március 9.

első ízben rendezi meg március 15 és április 4 között a magyar klasszikus drámák ünnepi hetét a nemzeti színház. régi hagyományt felújítva, az a törekvésük, hogy a figyelem középpontjába állítsák a magyar nemzeti dráma legértékesebb darabjait. az idei ünnepségsorozaton bemutatják az ember tragédiáját, a bánk bánt, a mózest, a csák végnapjait, felújítják vörösmarty mihály: czillei és a hunyadiak című drámáit is, amellyel május folyamán finnországban vendégszerepelnek. úgy tervezik, hogy a következő esztendőben mindig ugyanebben az időben rendezik meg a magyar dráma ünnepét, s egy-egy mai hazai alkotást is műsorra tűznek. /mti/

-. -

10.17 rj

Tó1050

- 16 -

bb. 20. működik az elektronikus feleltető -gép

vid/ká/rj hgy

1972. március 9.

székesfehérváron, a ságvári endre ipari technikumban üzembehelyezték az intézet saját készítésű, elektronikus feleltető gépét. az iskola két műszaki tanára: pesti istván és zentai ferenc irányításával a tanulók készítették el a szerkezetet, amelyet külön előadóteremben helyeztek el.

a feleltető gép előadást tart, s az óra második felében egyszerre negyvenkét tanuló feleletét képes ellenőrizni: menet közben százalékosan értékeli a válaszokat. az elektronikus berendezést elsősorban a műszaki tárgyak oktatására használják. /mti/

-. -

bb. 21. képző- és iparművészeti kiállítás nyiregyházán

vid/ká/rj hgy

1972. március 9.

a nyiregyházi móríc zsigmond színház galériájában csütörtökön megnyitották csohány kálmán és karsai zsigmond festőművész, valamint erdélyi tiber npi iparművész közös kiállítását. a galéria idei második tárlatán csohány kálmán 16 grafikáját, karsai zsigmond 11 festményét és erdélyi tiber negyven munkáját mutatják be. /mti/

-. -

bb. 22. borsóvetési műszak a dél-alföldön

vid/ká/rj hgy

1972. március 9.

a szegedi konzervgyár körzetében, csongrád és békés megyében csütörtökön megkezdődött a borsóvetési műszak, a feldolgozó üzem a tavalyinál nagyobb területre, mintegy 4000 holdra szerződött 12 állami gazdasággal és tsz-el. a termelést a gyár irányítja, összehangolva a feldolgozással. több ütemben, szakaszosan teszi földbe a magot, hogy folyamatosan érkezzen majd a zöldborsó a földekről. az első szakaszban a terület 30-40 százalékát vetik be. utána 8 napot kihagynak, majd ismét folytatják a vetést.

az érdekelt mezőgazdasági üzemek a már meglévő 28-hoz újabb négy borsócséplőgépet kapnak. /mti/

-. -

11.05 rj

Tó1200

- 17 -

bb 24. eladta a termelészövetkezet kukoricáját - három év és négy hónap szabadságvesztésre ítélték

vid/ká bzs hgy

1972. március 9.

a hatvani városi bíróság ítéletet hirdetett az iszákos életmódot folytató 32 éves cseh istván és 38 éves felesége, hatvani lakosok bűnügyében.

a házaspár 1971. őszén elhatározta, hogy pénzt szerez nem létező kukoricájuk eladásából. az egyik hatvani fuvarostól 800 forint előleget vettek fel a kukorica későbbi szállítása fejében. a kukoricát azonban nem szállították, s az előleget sem adták vissza. egy másik alkalommal bérelt tehergépkocsival kimentek a hatvani lenin termelészövetkezet kukorica földjére, ahol a részesművelők részére kimért és kupacokba rakott tengeriből 792 forint értékű terményt raktak fel, majd azt hatvanban 600 forintért eladták. a rendőrség a mezőr segítségével még az eladás napján őrizetbe vette a tolvajokat.

cseh istván vagyonelleni büntetőeljárások miatt már hetszere állt bíróság előtt. a hatvani városi bíróság a többszörszörösen visszaeső cseh istvánt három évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte, büntetését fegyházban kell letöltenie. a vádlott enyhítésért fellebbezett. a cseh istvánnéra kiszabott tízhónapi szabadságvesztés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztették. /mti/

--

bb 23. a szocialista brigádverseny eredményei a dunai vasmű hengerműveiben

vid/ká bzs hgy

1972. március 9.

csütörtökön a dunai vasmű hengerműveiben dolgozó szocialista brigádvezetők tanácskozásán értékelték a múlt évi munkát és nyilvánosságra hozták a szocialista brigádverseny eredményeit. a hengerművek 113 brigádja közül mindössze tizenöt nem tett eleget a feltételeknek. három brigád: német miklós, molnár tiber és eisler sándor brigádja arany fokozatot, tizenhárom-tizenhárom brigád ezüst-, illetőleg bronz fokozatot nyert. hatvanhét további brigád érdemelte ki a szocialista címet. két gyár-egység: a meleg- és a hideghengermű, továbbá tíz üzem, illetve műhely kapta meg a szocialista címet. a hengerművek gyár részleg 1972-re megpályázta a szocialista munka gyára címet. tíz százalékos intenzitás növekedést, ezen belül a szervezés, valamint a minőség és az anyagkihozatal javítást, továbbá a karbantartási költségek csökkentését tüzték ki célul. /mti/

--

11.55/bzs

- 18 -

bb 25. madár-koncert a mátrában

vid/ká bzs hgy

1972. március 9.

a mátrában megélénkült a madárvilág. megérkeztek az énekes rigók, zenéjüktől hajnalonkint visszhangzik az erdő. több helyen feltűnt a vörösbegy és a hegyi billegető. a lakóterületek közelében lévő erdőket, ligeteket csapatosan lepik el a seregélyek. megszólalt az erdei pinty, ami már visszavonhatatlanul jelzi a tavaszt. /mti/

--

bb. 26. vigszínházi szereplőváltások

1/szö/pá/rj -cz

1972. március 9.

a vigszínházban a bolha a fülbe című vígjátékban tomanek nándor betegsége miatt szerepét bárdy györgy játssza. a testőriben a kritikus szerepét a pesti színházban elfoglalt páger antal helyett benkő gyula vette át. /mti/

--

bb. 27. kgst gyártásszakosítás a gépiparban - dr. heiczman jános kohó- és gépipari miniszterhelyettes nyilatkozata

1/v/rj ire -cz

1972. március 9.

dr. heiczman jános kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével hazaérkezett brnóból a kgst gépipari állandó bizottságának 56. ülésén résztvevő delegáció. a miniszterhelyettes a következő tájékoztatást adta az mti munkatársának:

- a gépipari állandó bizottság megvizsgálta és egyeztetette több fontos gépipari termék nemzetközi gyártásszakosítási és kooperációs egyezményének tervezetét pl. a traktorok és mezőgépek, a fémforgácsoló szerszámgépek és ezek tartozékai, az élelmiszeripari berendezések, a foszfor-, salétromsav, szénsav-előállító komplett berendezések, valamint a tengeri és a belvízi hajók gyártásának szakosítására vonatkozó elképzeléseket. a magyar gépipar néhány szerszám- és gép típus, élelmiszeripari technológiai berendezés, továbbá traktorok és mezőgazdasági gépek gyártásában érdekelt. /folyt.köv./

12.44 rj

- 19 -

bb. 27. / kgst gyártásszakosítás... 1. folyt./rj

a mi gépipari vállalatok feladata lesz például, hogy magtisztító gépekkel, traktoros rotációs fűkaszákkal, zöldborsó cséplőgépekkel, zöldbab-betakarító és uborka-osztályozó sorokkal lássák el a többi szocialista országot is. mi gyártjuk majd a kukorica termesztés komplex géprendszerének néhány gépét, mint a pneumatikus szemenkénti vetőgépet és a csőtörő adaptert, az élelmiszeripari berendezések közül a hazai gépiparra szakosítják a tervezet szerint a sűrített paradicsomot készítő és a zöldborsókonzerv-gyártó gépsort, az univerzális baromfifeldolgozó vonalat, továbbá a lágy- és a keménysajt gyártó berendezést.

- jóváhagyott a bizottság néhány olyan javaslatot, amely építőgépipari termékek, betontömörítő vibrátorok és autótépítő komplex gépek gyártásszakosítását és kooperációját szorgalmazzák. a tanácskozáson több termék távlati fejlesztésére vonatkozó prognózist is megvizsgáltunk. ezek közé sorolható többek között az a terv, mely szerint a következő években a kgst-tagállamok kutató- és fejlesztőmérnökei egyes diesel-hajómotor fajták, speciális tehergépkocsik fejlesztésére koncentrálnak kutatásaikat. /mti/

--

bb. 28. időjárásjelentés

rj -cz

1972. március 9.

a meteorológiai intézet jelenti március 9-én csütörtökön 13 órakor

változékony, enyhe marad az idő

igen változékony képet mutat európa időjárás térképe. a kontinens nyugati partvidéke mentén még az egymást követő óceáni lég-hullámok irányítják az időjárást, mely változékony ugyan, de az évszaknak megfelelő hőmérsékletű. ugyanakkor a kelet-európai nagy kiterjedésű leszálló légmozgású és igen hideg levegőjű zóna középpontja a kola-félsziget fölé húzódott, így a rendszer déli oldalán a hideg levegő szabad utat kapott a német-lengyel síkság felé. az alpok és a kárpátok vidékén jelenleg még a földközi-tengeri hatás érvényesül. az idő igen változékony és szokatlanul enyhe. a további átalakulás legfőbb jellemzője az lesz, hogy Európának ebben a térségében a nappali felmelegedés fokozatosan gyengül.

/folyt.köv./

12.55 rj Tó1340

- 20 -

bb. 28. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

házánkban szerdán felhős, változékony, szokatlanul enyhe idő volt, mivel a tartós déli áramlás igen enyhe levegővel töltötte ki a medencét. a nappali felmelegedés országsszerte 12-17 fok között volt, sőt a déli megyékben, ahol 5-7 órán át a nap is sütött, a kora délutáni órákban a csucsértek 20 fok körül alakult. többfelé esett az eső. a délutáni órákban zápor, néhány helyen zivatar keletkezett, mely március első felében még ritka kísérője időjárásunknak. az éjszaka is enyhe volt. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 4-8 fok között alakult. csütörtök délelőtt jobbra erősen felhős volt az idő, több helyről jelentettek ismétlődő kisebb esőt. a hőmérséklet 11 órakor az ország nagy részén 8-13 fok között volt, de a déli megyékben már 16-20 fokot mértek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 10,8 fok volt, 6,8 fokkal magasabb, mint százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

változó felhőzet, ismétlődő esővel, egy-két helyen esetleg zivattal.

mérsékelt, helyenként átmenetileg melegebb déli szél.

enyhe idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet: 10-15 fok között, délkeleten még kevéssel 15 fok felett.

távolabbi kilátások hétfőig:

megismétlődő esőkkel a hőmérséklet fokozatosan csökken. az időszak második felében a magasabb fekvésű helyeken havasodás is lehetséges. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek eleinte 3-8, később mínusz 1- plusz 4 fok között.

legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte 8-12, később 4-8 fok között

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 80 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél: 148 cm.

13.00 rj

Tó1340

- 21 -

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának alapszabálya és a vii. kongresszus indítványai a kormány előtt

1/ol/fk/rj 1e -cz

1972. március 9.

osváth Laura az mti hirmagyarozója írja:

a párt korszerű szövetkezetpolitikája, illetőleg a gazdaság-irányítási reform következtében 1969-től megváltozott a fogyasztási szövetkezetek megyei szövetségeinek /a meszőv-öknek/ és az országos szövetségnek /a szövosz-nak/ a szerepe. míg a korábbi mechanizmusban a szövosz lényegileg egy gazdasági minisztérium feladatát látta el, az 1969. -ben hozott kormányhatározatok nyomán az országos és a megyei szövetkezeti szövetségek a szövetkezetek társadalmi, érdekképviseleti és mozgalmi szerveivé váltak. a szövetkezetekről szóló 1971. évi 111. törvény szerint a korábbi országos szövetség megszűnt mint szövetség és feladatait mint a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa látja el. ezt illetve annak alapszabályát a fogyasztási szövetkezetek decemberben megtartott vii. kongresszusa választotta, illetve alkotta meg. a szövetkezeti törvény értelmében az országos tanács törvényességi felügyeletét a minisztertanács látja el; ezért kellett most a minisztertanácsnak jóvá hagynia az alapszabályt.

az új alapszabályban - a korábbival szemben- lényegesen eltérést jelent, hogy az országos tanács tagjainak jelentős többségét a szövetkezetek küldöttgyűléseken választották meg. ekként a szövetkezetek az országos tanácsban közvetlen képviselettel rendelkeznek. újfajta sajátossága a most jóváhagyott alapszabálynak, hogy az országos tanácsban képviselt fogyasztási-, takarékszövetkezetek a tanácson belül- a szükséges önállóság és a képviselet hatékony érvényesülése, valamint sajátos érdekeik érvényre juttatása céljából - országos választmányokat hoztak létre, mégpedig: a fogyasztási-, értékesítő- és beszerző szövetkezetek, a takarékszövetkezetek és a lakásszövetkezetek országos választmányát. e három választmány az ágazatot érintő alapvető kérdésekben önállóan foglal állást és dönt az ágazathoz tartozó szövetkezetek által létrehozott közös alapok felhasználásáról.

/folyt.köv./

13.25 rj

Ts/410

- 22 -

a szövetkezeti indítványokról

a fogyasztási szövetkezetek, decemberi kongresszusán több javaslat hangzott el a szövetkezeti tagság, a fogyasztók, valamint a kistermelők érdekeinek hatékonyabb szolgálatára. ezeket az indítványokat terjesztette a kormány elé most az országos tanács; a kormány tagjai és az érdekelt országos hatáskörű szervek vezetőinek figyelmébe ajánlva.

elsősorban a belkereskedelmi, a mezőgazdasági és élelmiszer-és pénzügy- és az építésügyi és városfejlesztési minisztériumtól kértek segítséget a különféle ágazatok problémáinak megoldásához. az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek kérték, vizsgálják meg: milyen intézkedésekkel lehetne elejét venni annak, hogy a monopol-helyzetben lévő vállalatok a maguk javára oldják meg a szövetkezetekkel támadt érdek-összeütközéseiket; továbbá; hogyan érhető el, hogy az áfész-ek, a mezőgazdasági nagyüzemekkel azonos közgazdasági feltételek mellett folytathassák élelmiszer-gazdasági tevékenységüket. megvizsgálásra vár az a probléma is, hogy milyen lehetőség van a kistermelői gazdaságok korszerűsítéséhez szükséges termelési és anyagellátási feltételek javítására. kérték továbbá a sertésvágási és forgalmazási szabályok felülvizsgálatát, - a korlátozások enyhítése érdekében.

a takarékszövetkezetek továbbfejlesztését célzó javaslat: tegyék lehetővé, hogy a takarékszövetkezetek a betéteknek a jelenleg engedélyezett 40 százaléknál túl további 10 százalékot felhasználhassanak a népgazdaságilag is kiemelten támogatott kölcsöncélokra.

a lakásszövetkezeti mozgalomban egyebek között a következő javaslatok merültek fel: a szövetkezeti törvény ágazati végrehajtásaként dolgozzák ki a megfelelő szintű lakásszövetkezeti jogszabályt, úgy, hogy az 1974. január 1-én életbe lépessen; a lakásszövetkezetekre vonatkozó pénzügyi feltételek ne legyenek kedvezőtlenebbek az azonos körülmények között működő társasházakra megállapított feltételeknél; a 150 ezer forintos hitelhatárt átlagnak tekintve differenciáltan segítsék elő a kiskeresetű dolgozók szövetkezeti építkezését. /mti/

-.-

13.38 rj

Ts/410

-23 -

bb. 30. tanácsi és vállalati együttműködés a szegedi földgázprogram meggyorsításáért

vid/ká/rj -cz

1972. március 9.

a szegedi városi tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén úgy döntött, hogy fejlesztési alapjából kamatmentesen 15 millió forintot átad a délalföldi gázgyártó és szolgáltató vállalatnak. ezzel az összeggel hozzájárulnak a városi gázzól a földgázra való átállás meggyorsításához. az előlegezett összeget a vállalat jövőre, az első negyedévben utalja vissza a tanács számlájára. a kölcsönrel együtt az idén 51 millió forint értékű földgázprogramot valósítanak meg a városban. /mti/

--

bb. 31. nem új termálkutakra, - a meglévők jobb kihasználására van szükség - zöldségtermesztési tanácskozás csongrádban

vid/rj -cz

1972. március 9.

házánk nagy zöldségtermelő központja csongrád megye. szentes környéke a primőrök, szeged vidéke a fűszerpaprika, a makói táj a hagyma hazája. a három fontos tájkörzet jövőjéről, a termelés fejlesztéséről tanácskozott csütörtökön szegeden a megyei tanács nagytermében a termelés, az értékesítés, a feldolgozás 150 szakembere.

a beszámolókból és a hozzászólásokból kiderült, hogy a leg-erőteljesebben a korai primőrtermelés fejlődik. két évenként megkétszereződik a fölhasznált, az üvegházak vagyis a „fedett kertészetek”, területe s ma már meghaladja a 800 000 négyzetmétert. ennek nagyrészt már geotermikus energiára alapoták annál is inkább, mert az ország összes termálkutjának csaknem 50 százaléka csongrádban található. az olcsó energiaforrások azonban még távolról sincsenek kihasználva. éppen ezért a tanácskozás résztvevői amellet foglaltak állást, hogy egyelőre nem új termálkutak költséges létesítésére, hanem a meglévők sokkal jobb, tervszerűbb kihasználására van szükség. javaslatok hangzottak el arra vonatkozóan, hogy több gazdaság közös érdekeltséggel szervezze meg a korai primőrök természetét, a palántanevelést is.

az utóbbi években területileg visszaesett hagymatermesztés fellendítésének útját keresik a gazdaságok és már eredményeket is könyvelhetnek el.

/folyt.köv./

14.00 rj

- 24 -

bb. 31. /nem új termálkutakra... 1. folyt./rj

az elavult kistermelői módszereket kezdi felváltani a nagyüzemi technológia. több nagyobb gazdaságban már a terület 15-20 százalékán kikapcsolták a kézimunkát: géppel teszik földbe a dughagymát, vegyszeres gyomirtást alkalmaznak és gépesítik a szedést. a 8000 holdas szegedi fűszerpaprika tájkörzetben az idén indulnak meg az első kísérletek olyan fajták egyelőre kisebb területen való termesztésére, amelyekről azt várják, hogy egyszerre hoznak termést és így alkalmasnak bizonyulhatnak a gépi betakarításra. /mti/

--

bb. 32. /e m b a r g ó a minisztertanácsi kommuniké kiadásáig/

a tavalyinál tizenkilenc százalékkal több árut exportálunk a szocialista országokba. - a gépkivitel nő a legdinamikusabban - 3.3 milliárd rubeles forgalom.

1/sl/tr/rj -cz

1972. március 9.

somogyi Lajos, az mti hirmagyarzója írja:

a szocialista országokkal 1972-re aláírt árucserforgalmi jegyzőkönyvek a forgalom, s ezen belül exportunk jelentős növelését teszik lehetővé. e megállapodások alapján az idén több mint 3.3 milliárd rubeles áruforgalmat bonyolítunk le az európai és Európán kívüli szocialista országokkal, vagyis árucserénk mintegy 300 millió rubellel lesz nagyobb, mint tavaly. exportunk 19 százalékkal haladja majd meg a múlt évi szintet.

az idei árucserforgalmi jegyzőkönyvek aláírásakor már számos olyan lehetőséget is figyelembe vettek, amivel két-három évvel ezelőtt a hosszulejratu államközi megállapodások kötésekor még nem számolhattak. ennek tulajdonítható, hogy ezuttal mintegy nyolc százalékkal nagyobb áruforgalomban egyezhettek meg, mint amit a hosszulejratu megállapodások annakidején 1972-re előírtak. a többlet jelentős része gépipari termék. mivel már az államközi szerződésekben is e termékcsoporthoz forgalmának gyorsuló ütemében állapodtak meg, az idén körülbelül 30 százalékkal több gépipari cikket cserélünk, mint tavaly. e tendencia rendkívül kedvezően támogatja export-strukturánk átalakítását, korszerűsítését. igen nagymennyiségű gépipari terméket szállítunk a szovjetunióba, jelentősen növeljük gépszállítmányainkat Lengyelországba, az ndk-ba és Bulgáriába. fokozódik a fogyasztási cikkek cseréje is, ezek exportjában is előtérbe kerülnek a magyar gépipar termékei, mint például a hűtőszekrények, tüzhelyek, boylerek stb.

/folyt.köv./

14.05 rj

- 25 -

bb. 32. / a tavalyinál... 1. folyt./rj

a rendkívül dinamikusan bővülő exporthoz rendelkezésre áll a megfelelő ipari bázis is. nemcsak eddig kihasználatlan erőket mozgósítják a vállalatok az export fokozására, hanem a beruházások koncentrációja nyomán felszabaduló kapacitások egy részét is az export szolgálatába állítják.

bár a leggyorsabb ütemben gépiparunk exportja nő, különféle alapanyagokból és alkatrészekből is mintegy 20 százalékkal többet szállítunk a szocialista országoknak, mint 1971-ben. ezek a külkereskedelmi ügyleteink is jelentős mértékben elősegítik népgazdasági terveink teljesítését. számottevő mennyiségű timföldet és alumíniumot szállítunk, amiért a népgazdaság számára nélkülözhetetlen rezet, fekete szenet és egyéb nyersanyagokat kapunk. cserélünk kohászati termékeket; ezzel mind hazánkban, mind a partnerországokban a sorozatgyártás és ezzel a termelékenység, a gazdaságosság növelését segítjük elő. a szovjetunióba a tavalyi 168 000 helyett az idén 300 000 műszerkészletet exportálunk, ami együtt jár gépkocsibehozatalunk fokozásával.

Legfőbb partnerünk egyébként továbbra is a szovjetunió, forgalmunk a hosszulejratu előirányzathoz képest is több mint 50 millió rubellel nagyobb lesz, s az idén megközelíti az 1.8 milliárd rubelt. a szovjetuniót 545 millió rubeles forgalommal az ndk, majd 440 millió rubellel csehszlovákia követi partnereink sorában.

termékeink legfőbb piacai tehát továbbra is a szocialista országok. kormány csütörtöki ülésének állásfoglalása is arra utal, hogy a szocialista országokkal 1972-re aláírt megállapodások kedvező alapot teremtenek az áruforgalom harmonikusabb fejlődéséhez, és ezzel ideiglenes gazdasági politikai céljaink teljesítéséhez. ezért szükséges, hogy valamennyi illetékes minisztérium és főhatóság támogassa e megállapodások realizálását, külkereskedelmi terveink teljesítését.
/mti/

..-

13.12 rj

- 26 -

bb 33. fogadalomtételi ünnepek, ifjúsági nagygyűlések, kulturális és sport-rendezvények - tájékoztató a fővárosi ifjúsági mozgalom tavaszi eseményeiről

t pr/pá um zs cz

1972. március 9.

mozgalmas hetek várnak a budapesti fiatalokra: a fővárosi ifjúsági mozgalom több mint 100 politikai, kulturális és sport-rendezvényvel kapcsolódik a forradalmi ifjúsági napok már hagyományos eseménysorozatához - tájékoztatta az újságírókat csütörtökön szirbek vilmos, a kisz budapesti bizottságának titkára.

elmondotta, hogy az idén is megrendezik a magyar kommunista ifjúsági szövetség új tagjainak fogadalomtételi ünnepeit a főváros különböző kerületeiben. több ezer ifju kommunista erősíti meg társai és a felnőtt nemzedék képviselői előtt, hogy becsülettel kívánja szolgálni a dolgozó népet. a készülődésből ítélve különösen látványosnak ígérkezik a budai kerületek fáklyás fogadalomtételi ünnepe, amelyet március 14-én tartanak a vár alatti dózsa szobornál, valamint a kisz kb, a kisz budapesti bizottsága és a hazafias népfrent budapesti elnöksége rendezte ifjúsági tömeggyűlés március 15-én a duna-parti petőfi szobornál.

április 4-én, hazánk felszabadulásának 27. évfordulóján több mint 30 ezer budapesti fiatal tart nagygyűlést a felvonulási téren. ez a nagyszabású demonstráció valóban a fiataloké lesz: szabad kezet kaptak a dekorációk elkészítésében, s ők döntenek arról is, kiket invitálnak meg a tribünökre. valamennyi budapesti kisz-alapszervezetben megemlékeznek a tanácsköztársaság 133 napjáról, valamint a felszabadulás évfordulójáról. április 24-én a magyarországon tanuló külföldi diákokkal közösen rendezett találkozón ünneplik meg a gyarmati ifjúság napját, május 1-én a munka ünnepén pedig 15 ezer fővárosi ifju kommunista szinpompás menete nyitja majd meg a hagyományos felvonulást. /mti/

..-

bb 34. expressz nyár 1972 - az utazási iroda budapesti igazgatóságának tájékoztatója

t pr/pá um zs cz

1972. március 9.

esztendőnk óta hívja vendégül ifjúsági turisztikai fórumaira a sajtó képviselőit az expressz budapesti igazgatósága: a csütörtöki találkozón a fővárosi fiatalok ideiglenes utazási lehetőségeiről esett szó. kovács andrás igazgató egyebek között elmondotta, hogy több mint százezer vendégre számítanak az idén: ezren utazhatnak külföldre, 40 ezer fiatalnak biztosítanak helyet belföldi társasutazásaikon, 16 ezren vehetik igénybe az ifjúsági kempingeket, középiskolás táborokat, s mintegy 30 ezer embert várnak egyéb szórakoztató rendezvényeikre.
/folyt.köv./

- 27 -

14.15/um

bb 34. /express nyárfolyt./um

valamennyi szolgáltatásuk ára a diák-zsebre, a pályakez-
dők pénztárcájához méretezett. tizenegy szovjetunió-beli utvo-
nalukon széles a választék. ezen kívül alig ezer forintért pél-
dául csehszlovákiába utazhatnak az érdeklődők, s hasonlóan ol-
csók az ndk-beli, a lengyelországi, a bulgáriai és a romániai
utak is. a tavalyinál jóval több csoportot indítanak külföldre,
s megteremtik annak a feltételeit, hogy a lengyelországba és cseh-
szlovákiába egyéni turákra indulók szállásukat is és étkezéseiket
már itthon kifizethessék. az év slágerének továbbra is az express
első külföldi kempingje ígérkezik, amelyet a várna melletti,
kamcsia-i tengerparton állítottak fel. az igazgatóságon egyéb-
ként az elmúlt esztendő örvendetes tapasztalatként könyvelték el,
hogy az utazásokra is kiterjesztett otp-hitelakció igénybevéte-
lével a kisebb anyagi lehetőséggel rendelkezők is mind nagyobb
számban kapcsolódnak be az express programokba.

néhány vonzóajánlat még az idei nyárra: tura zircra és
pannonhalmára, haydn koncert a fertődi kastélyban, látogatás a
gemenci rezervátumban, részvétel a hortobágyi híd vásáron./mti/
--

bb 35. új üzem a győri műbőrgyárban - már az idén 2.2 millió
négyzetméter cipőbélés-műbőrt készít

vid/kz um cz

1972. március 9.

a hazai ipar jelentősen még csak mintegy 60-70 százalékos
arányban használ műanyagokat a cipőbélésnek. ez az arány már
a közeljövőben jelentősen megváltozik a szintetikus anyagok ja-
vára. az arányváltás egyebek között összefüggésben van a
győri graboplast pamutszövő-és műbőrgyár több mint egy milliárd
forintos költséggel megvalósuló rekonstrukciójával, amely e
héten újabb fontos állomáshoz érkezett. csütörtöktől teljes ka-
pacitással termel a gyár úgynevezett flis-üzeme. az ott készülő
műbőr minden tekintetben megfelel a szintetikus bélés-
rökökkel szemben támasztott követelményeknek. az új üzemben az
idén már 2.2 millió négyzetméter bélésbőr készül. bevezetése
jelentős import megtakarítással is jár. a győri flis-üzem ter-
mékét, amely a valódi bőrrel azonos víz-és gőz-áteresztő, továb-
bá nedvszívó tulajdonságokkal rendelkezik, lányka és fiú cipők
felsőrészének készítésére is felhasználják. a szombathelyi
savarja cipőgyárban. /mti/
--

- 28 -

14.20/um

161510

bb 36. tájékoztatás a csehszlovák vámintézkedésekről

sl/um 1e cz

1972. március 9.

a vám-és pénzügyőrség országos parancsnokságától kapott
tájékoztatás szerint a csehszlovák szocialista köztársaságban
módosították, illetve megszigorították az utasforgalomra vonat-
kozó vámelőírásokat.

az új szabályozás értelmében csehszlovákiából tilos a kö-
vetkező tárgyak kivitele: rizs, tejkonzervek /beleértve a tej-
port is/, zsír, egyes gyümölcsök /dió, mandula, füge, datolya,
mazsola stb./, textilárúk csecsemők részére, fehérnemű kötött
vagy szövött anyagból, kötött felső ruházat, harisnyafélék /ki-
véve a női poliamid harisnyát/, felső gyermekruházat, flanel
és plüss, gyermekcipő, gépkocsik és motorkerékpárok, gumiab-
roncsok, és belsőgumik, aranytárgyak, valamint külföldi eredetű
rádiókészülékek. ugyancsak nem szabad kivezteni benzint a gépjármű
tartályaiban levő üzemanyag felül. a tilalmi rendelkezés nem
vonatkozik az utazás céljának és időtartamának megfelelő uti-
holmikra.

a csehszlovák vámhatóság előzetes kiviteli engedélye szük-
séges: a hús, hal, baromfi és baromfikészítmények /beleértve a
konzerveket is/, déligyümölcsök /narancs, citrom, greppfruit,
banán, ananász/ és az ezekből készült termékek, az importált
dohányárúk, poliamid női harisnya /2 pár felett/, takarék, bőr-
cipők, /felölttek részére/, bőrkesztyűk, gumitextil nyugágy, fel-
fújható gumicsónak, rozsdamentes evőeszközök és rozsdamentes
edények kiviteléhez. az engedély kiadásához az áru értékének
megfelelő, 100 százalékos kiviteli illetéket kell fizetni./mti/
--

bb 37. pullai árpád előadása nyiregyházán

vid/um kz cz

1972. március 9.

a magyar szocialista munkáspárt szabolics-szatmár megyei
bizottsága csütörtökön a párt, az állami és társadalmi szervek
megyei, városi és járási vezetőinek részvételével - elméleti
konferenciát rendezett nyiregyházán. a konferencián pullai árpád,
az mszmp központi bizottságának titkára tartott előadást a párt
vezető szerepéről, a pártélet időszerű kérdéseiről. /mti/
--

- 29 -

14.25/um

161510

kb. 38. mongol kitüntetés magyar vezetőknek

k/zs/rj -cz

1972. március 9.

a mongol népi forradalmi párt központi bizottsága és a mongol népköztársaság nagy népi hurálja elnöksége a mongol népi forradalom 50. évfordulója alkalmából - a magyar és mongol nép, a két párt közötti barátság és testvéri együttműködés elme-

lyítésében, az internacionalista kapcsolatok erősítésében kifejtett tevékenységükért - barátság érdemérem és jubileumi emlékérem kitüntetésekkel adományozott kádár jánosnak, az mszmp központi bizottsága első titkárának, losonczy pálnak, az mszmp kb tagjának, a népköztársaság elnöki tanácsa elnökének, focok jendonek, a politikai bizottság tagjának, a minisztertanács elnökének. jubileumi emlékéremmel, illetve barátság érdeméremmel tüntették ki a politikai bizottság tagjait, a központi bizottság titkárait, valamint párt-, állami, tömegszervezeti és gazdasági vezetőket, tudósokat, művészeket, munkásokat és aktivistákat, összesen 128 személyt.

p. sagdarszüren, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete csütörtökön baráti találkozó keretében a mongol nagykövetségen adta át a kitüntetések. a kitüntetettek nevében nemesdezső, a politikai bizottság tagja mondott köszönetet./mti/

bb 39. magyar édesipar sajtótájékoztatója

t jf/pá ie bzs -cz

1972. március 9.

putics józsef, a magyar édesipar vezérigazgatója csütörtökön a mém váci utcai bemutatótermében elmondotta az újságíróknak, hogy az édesipari vállalatok idén az elmúlt évinél négyezer tonnával több, összesen 102 ezer tonnányi terméket adnak. tavaly 52 új termékkel jelentek meg a piacon. reprezentatív diszdozok közül különösen a 21 dekás konyakmeggy, valamint a budapest és a balaton dobozok nyerték meg a vásárlók tetszését. új csomagolásban került az üzletbe a macskanyelv, a gyerekeknek pedig műanyag játékfigurákban árusították a cukordrabsét és a rágógumit. az arany-kakaópor izléses csomagolásban került ki a gyárakból, tovább növelték a teasütemények és linzerfélék választékát. egyes termékek iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy nem is tudtak elegendőt szállítani belőlük. időnként hiány volt kekszről, teasüteményekről, szeletes nougát árukból, töltött ostyából és kakaóporból.

/folyt. köv./
14.35/bzs

- 30 -

NA 1505

bb. 39. / magyar.... 1. folyt./rj

az édesipari vállalatok az igények ismeretében azon igyekeznek, hogy idén tovább „szűkítsék”, a hiánycikk-listát. ezért - mivel csaknem 900 féle terméket gyártanak és ez elaprózza a gyártást, még egyszer felülvizsgálják, hogy valójában milyen áru-félék iránt a legnagyobb a kereslet, és ezek készítésére összpontosítják a termelést. idén már nem lesz hiánycikk a 10 dekás és az ennél nagyobb csomagolású kakaópor, és lényegesen több kerül az üzletbe a háziasszonyok munkáját megkönnyítő süteményporokból. az apró, tömör csokoládé-áruból szintén többet készítenek és bár az édesipari lisztesáruból még mindig nem tudják kielégíteni a keresletet, a tavalyinál többet, kereken 31 ezer tonnát bocsájtanak a vásárlók rendelkezésére, és bővítik a választékot is.

a húsvéti ünnepekre teljes választékot kínálnak a vevőknek. egyebek között 520 tonnányi húsvéti cukor- és csokoládéfigurát hoznak forgalomba, és az ünnep jellegének megfelelő csomagolásban adják át a kereskedelemnek a diszdozok egy részét.

a magyar édesipar beruházási programját az igényeknek megfelelően módosították. figyelembe vették ugyanis, hogy nincs lehetőség elaprózott beruházásokra, ezért a központi programokat részesítik előnyben. kiemelt, nagy beruházás a szerencsi gyár rekonstrukciója, ebben a üzemben új gépeket szerelnek fel és évi 6 ezer tonnával bővítik a kapacitást. balmazújvárosban új üzem építését kezdték meg, ennek évi teljesítménye eléri majd az ötezer tonnát. ezt az üzemet társulási alapon hozzák létre, több szerv és gazdaság adja majd össze a beruházáshoz szükséges összegeket, és ezek arányában részesednek majd az eredményekből. az édesipar vidéki programját tervszerűen folytatja, annál is inkább, mert a fővárosban már nem találnak munkaerőt, vidéken ellenben a nagyobb tsz-ekben, mezőgazdasági központokban csomagoló üzemeket rendeznek be és így a helyi munkaerő foglalkoztatást is megoldják. /mti/

bb. 41. tordai jeno

sl/gk/rj ie -cz

1972. március 9.

külkereskedelmi miniszterhelyettes csütörtökön pekingbe utazott az 1972. évi magyar-kínai árucseré-forgalmi és fizetési megállapodás tárgyalásainak befejezésére és a megállapodás aláírására. /mti/

14.47 rj

- 31 -

NA 1510

bb. 40. az ellenőrök és az ellenőrzöttek tanácskozása szombathelyen

vid/kz/rj -cz

1972. március 9.

a hus és a huskészítmények árát, minőségét, forgalombahozási körülményeit vizsgálták vas megye husipari üzemeiben és kereskedelmi egységeiben a magyar szabványügyi hivatal, az országos kereskedelmi főfelügyelőség, a megyei kereskedelmi felügyelőség, a köjál, az élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézet, az állategészségügyi állomás és a megyei tanárszabványügyi állomás szakemberei. a vizsgálat tapasztalatait az ellenőrző szervek és az ellenőrzött ipari, kereskedelmi szervek vezetői csütörtökön vitatták meg szombathelyen.

a vizsgálat megállapította, hogy vas megyében az elmúlt időszakban jelentőse javult a hus és huskészítményekből a lakosság ellátása. a husipari üzemekben a lehetőségekhez mérten nagy gondot fordítanak a higiéniai követelmények betartására, a huskészítmények választékának növelésére. a hűtőkapacitás azonban mindentudni kicsi, a helyiségek zsúfoltak, a gyártásközi minőség vizsgálat megoldatlan, s még az évi 547 vagon husárut előállító vas megyei állatforgalmi és husipari vállalatnál sem rendelkeznek megfelelően felszerelt laboratóriummal.

az ellenőrző szervek 67 huskészítmény minőségét vizsgálták, s ebből husz nem felelt meg a követelményeknek. általános megállapítás, hogy a huskészítményekben sok a szalonna, s az előírtnál kevesebb a fehérje. több helyen, mint például a kőszegi áfész 2-es számu, a szombathelyi áfész 1-es számu és a körmendi áfész 11-es számu boltjában szabálytalan husbontást tapasztaltak az ellenőrök. a szabványnál több szalonnát hagynak a huson, s azt magasabb áron, husként értékesítik. a kajarhoz hozzávágják az olcsóbb minőségű tarját, a sertés dagadóban bent hagyják az oldalashoz járó porcogós részt, a hosszukarajból nem távolítják el a csontot. ez utóbbinál például így a különként egy forintos csontot 44 forintos karajáron adják el a vásárlóknak.

az ellenőrző szervek a vizsgálat folyamán nyolc esetben indítottak szabálysértési eljárást, 11 esetben alkalmaztak pénzbírságot és két dolgozót részesítettek írásbeli figyelmeztetésben a vásárlók megkárosítása miatt.

az értekezleten az érintett ipari üzemek és kereskedelmi vállalatok vezetői elmondották: kérik, igénylik a jövőben is az ellenőrzés által nyújtott segítséget. a tapasztalt hibák kijavítására határidőt kaptak, melynek lejártá után az ellenőrző szervek utóvizsgálatot folytatnak majd. hangsúlyozták, hogy a lakosság még jobb ellátása érdekében tovább kell javítani a husüzemek és a kereskedelem kapcsolatát, növelni kell a belső ellenőrzést is, s a fogyasztók érdekeit sértő cselekményekért az eddiginél még szigorúbb felelősségrevonást kell alkalmazni. /mti/

14.55 rj

- 32 -

NA 1515

bb 43. az atomerőművek után a második legsikeresebb alkalmazási terület - tudományos tanácskozás a sugaras sterilizálás és élelmiszer-tartósítás kérdéseiről

t ms/gk um zs cz

1972. március 9.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián megkezdődött az akadémia élelmiszer-tudományi bizottságának kétnapos konferenciája. a tanácskozáson a sugárzásos sterilizálás és élelmiszer-tartósítás mikrobiológiai kérdéseit és az egészségügyi jogszabályozással kapcsolatos feladatokat vitatják meg.

dr. antoni ferenc egyetemi tanár megnyitója után dr. sztanyik b. lászló, a nemzetközi atomenergia ügynökség biológiai tudományos osztályának munkatársa tartott bevezető előadást az orvosi eszközök és egészségügyi cikkek sugárzással történő sterilizálásáról. ez az eljárás mindössze másfél évtizedes múlt-ra tekint vissza és ma már az atomenergia békés felhasználásának az atomerőművek után a második legnagyobb és legsikeresebb alkalmazási területe. napjainkban az összes ipari gamma-sugárzó berendezések fele ezt a célt szolgálja.

az új eljárás gyors térhódítását elsősorban előnyös tulajdonságainak köszönheti, többek között nem keletkezik számottevő hő, tehát a hőérzékeny anyagok sem károsodnak, a besugárzás egyszerre hatja át az egész anyagot, szemben a hőkezeléssel és a gázsterilizációval, amely terjedelmesebb anyagba csak fokról-fokra, rétegenként hatol be, továbbá nagyobb választékot enged a csomagolóanyagok kiválasztásában. nem utolsósorban, hogy az orvosi eszközöket, egészségügyi cikkekét ily módon végső csomagolásban lehet sterilizálni, nem áll fenn tehát utólagos fertőzés veszélye.

ezután vas károly akadémikus, a központi élelmiszeripari kutató intézet igazgatója tartott bevezető előadást a sugárzásos élelmiszer-tartósítás helyzetéről. elmondta, hogy s sokirányú kutatómunka tisztázta a sugárzásos tartósítás elvi és technológiai kérdéseit és a jelenleg már mintegy félszáz országban, elsősorban a vezető ipari országokban folytatott kísérletek alapján meg lehetne kezdeni az eljárás ipari bevezetését. erre azonban néhány kísérlettel eltekintve még nem került sor, csak a vezető ipari országokban engedélyezték néhány élelmiszer - burgonya, buza, hagyma, aszalt és friss gyümölcs és zöldség, valamint egyes gyorsfagyasztott ételek-sugaras tartósítását.

/folyt.köv./

- 33 -

14.14.55/um

NA 1520

bb 43. /az atomerőművek ...folyt./um

az előadásokat vita követte. délután számos előadás hangzott el többek között a fehérjék és nukleinsavak, illetve élesztők sugárérzékenységről, az orvosi eszközök és gyógyszerek sterilizálásának egyes kérdéseiről.

pénteken a sugaras sterilizációval kapcsolatos jogi szabályozás kérdései szerepelnek a napirenden. /mti/

--

bb 44. a cserhát -és karancs hegyvidéki tsz-ek területi szövetségének küldöttgyűlése salgótarjánban

vid/kz /um cz

1972. március 9.

negyvenöt termelőszövetkezet tizenkétezer főnyi tagsága képviselőiben rendezték meg csütörtökön salgótarjánban a cserhát és karancs hegyvidéki termelőszövetkezetek területi szövetségének kongresszusi küldöttválasztó gyűlését.

a küldöttgyűlésen elismeréssel méltatták a szövetség munkáját, amellyel a termelőszövetkezetek gyarapodásához hozzájárult. kezdeményezésére és tevékeny közreműködésével az eltelt négy esztendő alatt számos jövedelmezően működő tsz társulás jött létre. a szövetség szervezője és fóruma a korszerű, gazdaságos termelési szerkezet, üzemszervezés kialakításának, az új technológiák, nagyhozamu növény és állatfajták meghonosításának, és minden a mezőgazdasági termelés megjavításával összefüggő javaslat, tapasztalat megvitatásának, kikísérletezésének, széleskörű elterjesztésének. jelentős szerepet vállalt a közös gazdaságok közvetlen érdekvédelmében is. ma már például a termelő vállalatok, ha nem is nagy telkesedéssel, de tudomásul veszik, hogy a szerződések feltételeit a szövetséggel is meg kell tárgyalniuk. hogy az áruátvételnél, minősítésnél sem rövidíthesse meg senki a közös gazdaságokat, a szövetség a felvásárlási igényben szakértőket állít a tsz-ek szolgálatába. e segítség anyagi hasznát összegezve kiűnt, hogy az négy év alatt tizenöt millió forint többletbevételt hozott a tagszövetkezetek konyhájára.

a küldöttgyűlés, amelynek munkájában részt vett szóó béla, a nógrád megyei pártbizottság titkára, és herencsényi józsef, a megyei tanács elnökhelyettese is, az elnökség és a felügyelőbizottság beszámolójának megvitatása után újjáválasztotta az elnökséget, a különböző bizottságokat és tisztségviselőiket, valamint a termelőszövetkezetek március végén megrendezésre kerülő kongresszusának küldötteit. /mti/

--
- 34 -

15.05/um

NA 1525

bb. 42. párdi imre hazaérkezett prágából

is/sl/rj ie -cz

1972. március 9.

párdi imre, az országos tervehivatal elnöke csütörtökön hazaérkezett prágából, ahol a magyar-csehszlovák gazdasági kapcsolatok kérdéseiről tárgyalt.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. jávor ervin, az országos tervehivatal elnökhelyettese, jelen volt frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb. 45. kürthy györgy köszöntése a színházművészeti szövetségben

1/szö/mm/rj hgy

1972. március 9.

bensőséges ünnepségen köszöntötték csütörtökön kürthy györgyöt, színházi életünk sokoldalú művészt 90. születésnapja alkalmából, a színházművészeti szövetségben. az idős művész derűs kedéllyel elevenítette fel eredményekben, tapasztalatokban gazdag művészi munkásságának érdekes eseményeit. a fiatalabb pályatársak nevében komlós juci, feleki sári, siklós olga, pálos zsuzsa, és tóth judit fejezték ki jó kívánságaikat. /mti/

--

bb. 48. megalakult a kereskedelmi kamara fuvarozási és szállítmányozási szakbizottsága

/rj ie -cz

1972. március 9.

új ágazati képviselői testülettel gyarapodott a magyar kereskedelmi kamara. 82 tagvállalat részvételével csütörtökön megalakult a fuvarozási és szállítmányozási szakbizottság. elnökévé dr. mézáros károly miniszterhelyettes, a magyar államvasutak vezérigazgatóját választották meg. az alakuló ülésen, amelyen kallós bizottság alapvető feladatait határozták meg. a kamara fórumjellegéből adódó lehetőségekre támaszkodva célul tűzték ki a nemzetközi áruszállításban érdekelt fuvaroztató és fuvarozó vállalatok, illetőleg a szállítmányozás hatékonyabb együttműködését, a fuvarszolgáltatások színvonalának további javítását és új, korszerűbb fuvarozási módszerek alkalmazását. /mti/

--

15.05. rj

- 35 -

NA 1540

bb. 46. tájékoztató a gépjárművezetői engedélyek kiadásáról és visszavonásáról szóló új rendelkezésekről

rj gk zs -cz

1972. március 9.

a magyar közlönyben megjelent a gépjárművezetői engedélyek kiadásáról és visszavonásáról szóló belügyminiszteri rendeletet, amely a korábbi szabályozáshoz képest több új rendelkezést tartalmaz.

az egyszerűbb és gyorsabb ügyintézés érdekében a jövőben azoknak, akik gépjárművezetői engedélyt kívánnak szerezni, a rendőrségen egyszer sem kell megjelenniük. aki a vizsgajelentkezési lapon levő kérdésekre - beleértve a közbiztonsági alkalmasságra vonatkozó nyilatkozatot is - pontosan válaszol, csatol egy fényképet és egy 20 forintos illetékbélyeget, s orvosi és közbiztonsági szempontból - a rendeletben foglaltak alapján alkalmas, eredményes vizsga után postán megkapja vezetői engedélyét.

tartalmaz a rendelet olyan előírásokat is, amelyek a közvélemény által is igényelt indokolt szigorú hivatottak érvényesíteni. a rendelet alapján a rendőrhatalom köteles már a rendőri eljárás során visszavonni - a jogerős bírói ítéletig - annak vezetői engedélyét, aki ittasan vezetett. ezekben az esetekben a vezetői engedélyt az intézkedő rendőr már a helyszínen elveszi és köteles megakadályozni, hogy az ittasan vezető - amíg ki nem jószerdik - járművét tovább vezesse.

1973. január 1-től csak a nemzetközi előírásoknak megfelelő /rózsaszínű/ gépjárművezetői engedélyek érvényesek. akinek tehát még régi /barna vagy szürke színű/ vezetői igazolványa van, azt 1972. december 31-ig ki kell cserélnie. ilyen új mintájú vezetői engedélyre. csak az a gépjárművezetői igazolvány cserélhető ki, amelyik a csere időpontjában orvosiilag érvényes. a cserét a megyei rendőrfőkapitányságokon kell - az erre rendszeresített űrlapon - kérni. csatolni kell egy 35x45 milliméter nagyságú szembenéző fényképet és 20 forintos illetékbélyeget.

budapesten a kerületi rendőrkapitányságokon lehet beszerezni a cseréhez szükséges „jelentkezési lap,-ot, majd azt - a hátdalonn levő „tájékoztató,, szerint kitöltve - a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete címére /budapest, 1x, nádásdy utca 1-3/ lehetőleg március 31-ig kell megküldeni.

/folyt.köv./

15.15 rj

- 36 -

NA 1500

bb. 46. / tájékoztató.. 1. folyt./rj

a jelentkezési lap kitöltésénél kérjük az alábbiakat is figyelembe venni:

a szürke színű gépjárművezetői igazolvány tulajdonosai - akiknél a „hivatalos bejegyzések,, rovatánál az a szöveg szerepel, hogy „tehergépjárművezetői vizsgát tett, de állást nem vállalhat,, - a tehergépjárművezetői vizsga idejét, valamint a „vontatóvezetői,, jogosultság dátumát is tüntessék fel.

ha az „időszakos orvosi vizsgálatok,, bejegyzés c. oldalon akár az elsőfoku egészségügyi hatóság, akár a döntőbizottság korlátozást jegyzett be, azt az orvosi vizsgára vonatkozó kérdésnél fel kell tüntetni.

az új vezetői engedély átvételére az érdekeltek idejében értesítést kapnak. azok, akik időközben gépjárművel külföldre szándékoznak utazni és érvényes utlevélük van, a gépjárművezetői igazolvány kicserélését bármely munkanapon kérhetik 8.30 órától 12 óráig a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeten. /mt1/

bb. 47 . országos közúti közlekedési munkaértekezlet

t/kf/rj 1e -cz

1972. március 9.

a közlekedéspolitikai koncepció és a közúti közlekedés összefüggéseivel, eredményeivel és további tennivalóival foglalkozik az érintett társadalmi és állami szervek, a közlekedés mintegy 350 vezetőjének részvételével a kpm kétnapos közúti közlekedési munkaértekezlete. az országos tanácskozást csütörtökön dr. csanádi györgy közlekedés - és postaügyi miniszter nyitotta meg az édosz székházban. kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes bevezető előadásában kiemelte a közúti közlekedés mindinkább növekvő társadalmi szerepét, népgazdasági jelentőségét.

az országúti, a közúti közlekedés eddig a közlekedéspolitikai koncepció előírásainak megfelelően fejlődött. a múlt évben a hazánkban elfuvarozott 581.5 millió tonna áruból 442.8 millió tonnát a közúton - körülbelül fele-fele arányban a volán és a célfuvarozási vállalatok, illetve a közúti járműveink továbbítottak.

/folyt.köv./

15.25 rj

37 -

NA 1500

bb. 47. / országos közuti... 1. folyt./rj

a megfelelő munkamegosztás nyomán a vasuti és a közuti közlekedés ma már képes a népgazdaság fuvarozási igényeinek kielégítésére. ehhez a feltételeket megteremtették, nem mindegy azonban, hogy az eredményeket milyen áron érik el. ezért mindjobban előtérbe kerül a takarékos és hatékony munkaerő- és állóeszköz-gazdálkodás, az anyag-rafordítás csökkentése.

a közuti közlekedés nemzetközi kapcsolata, tranzitforgalma is fejlődött az elmúlt esztendőben. évente most már mintegy 40.000 külföldi kamion, ugyanannyi autóbussz, egymillió személygépkocsi közlekedik a magyar utakon, s ez megnöveli egyebek közt az úthálózatért felelős szervek munkáját. a javuló szállítási teljesítmények mellett a közuti közlekedéshez kapcsolódó ágazatok, az ugynevezett infrastruktúra fejlesztése elmarad a kívánatos szintől, s ez sürgősen pótlásra szorul. ellentétes a koncepció céljaival - amely a biztonságos közlekedést írja elő - az elmúlt években kialakult baleseti helyzet. a viszonylag alacsony személygépkocsi-forgalom mellett a múlt évben 1800 halálos áldozata és 40.000 sérültje volt a közuti közlekedési baleseteknek. a motorizáció tervezett fejlődésével együtt körültekintően meg kell alapozni a közuti közlekedés biztonságát, zavartalan üzemét. egész társadalmunkat, a gépkocsivezetőket és a gyalogosokat, folyamatosan fel kell készíteni a korszerű közuti közlekedésre. ennek a feladatnak egyik fontos része a forgalom rendszeres és szigorú ellenőrzése, amely éppen az elmúlt hetekben szolgáltatott jó példát a balesetek elleni hatásos védekezésre; budapesten egy hónap alatt 25 százalékkal csökkent a balesetek száma.

a gépkocsi-állomány növekedésével összhangban gondoskodni kell az autó- és alkatrészkereskedelem, az üzemanyag-ellátó hálózat, a karbantartó és javító ipar, a közuti hálózat és a közuti közlekedéshez kapcsolódó valamennyi egyéb népgazdasági ágazat arányos fejlesztéséről. a iv. ötéves terv meghatározta az ezzel kapcsolatos teendőket. egyebek között 1975-ig 41.7 milliárd forintot fordítanak járműbeszerzésre, 41.3 milliárd forintot az úthálózat építésére, korszerűsítésére és fenntartására, 8.3 milliárd forintot az autófenntartás és karbantartás, az üzemanyag-ellátás, a gépkocsitárolás fejlesztésére. a beruházások ésszerű, hatásos felhasználásával fokozhatók az eredmények. mintegy 30.000 teherautó/érett meg például a kiselejtezésre, s ez a gépjármű-állomány nagy javítási kapacitást köt le. a rossz járművek gyors cseréjével a számítások szerint például 10.000 ember szabadulhatna fel a javítási munka alól. a munkaerőgazdálkodás javítását segíthetné annak a régebbi javaslathoz a megvalósítása is, amely szerint az állami személyautókat, a kis teherautókat azokra biznák, akik használják.

/folyt.köv./

15.33 rj

MA 1530

- 38 -

bb. 47. / országos közuti... 2. folyt./rj

sok a teninivaló, s ugyancsak sok a lehetőség arra, hogy a közlekedéspolitikai koncepciónak a közuti közlekedésre háruló feladatait a kívánt szinten valósítsák meg. a kétnapos országos munkaértekezlet is azt a célt szolgálja, hogy az érdekelt vezetők egységes szemléletet alakítsanak ki a végrehajtás módozataira, eszközeire. /mti/

--

bb 51. az „aranyhomok”, művészei a fészek-klubban

i ro/tr/ny hi La 1972. március 9.

bács- kiskun megye budapesti bemutatkozásának jelentős állomásai a fészekben rendezendő művészeti estek. csütörtökön nyílt meg noel ö. gábor és palkó józsef festőművészek kamara-kiállítása, s ugyanezen a napon a megyéből származó budapesti művészek, a kecskeméti állami zeneiskola tanárai, valamint a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán tanuló bács megyei hallgatók adtak nagyszerű hangversenyt.

petőfi sándor, illyés gyula, németh lászló és kodály zoltán is szerzőként szerepel azon az irodalmi-zenei esten, amelyet a kecskeméti katonai józsef színház művészei pénteken mutatnak be. az érdekesnek ígérkező műsort turján györgy állította össze, udvaros béla rendezte. szombaton zárulnak a fészekbeli megyei napok a „forrás”, irodalmi estjével. a jelentős folyóirat munkatársain - írókon és költőkön - kívül budapesti és kecskeméti művészek is fellépnek. a programok érdekessége, hogy nemcsak bemutatókra, de munkabeszélgetésekre is sor kerül. a kecskeméti és budapesti színházművészek, a fővárosi írók és újságírók találkozás a „forrás”, munkatársaival a kölcsönös ismerkedést is szolgálja. /mti/

--
-39-

MA 1615

bb 50. jugoszláv könyvek magyarországi szerb gyermekeknek

i nn/gg/ny hi la

1972. március 9.

csütörtökön a szerb szocialista köztársaság tankönyvkiadó vállalatának igazgatója, dojcsilo mitrovics több száz könyvet ajándékozott a deszki iskola szerb tagozatának és a battonyai szerb iskolának. ugyanezen a napon a jugoszláv nagykövetség kulturattaséja, szpiro szkendzsics, a baranya megyei felszentmárton és szalánta délszláv iskoláinak nyújtotta át a horvát kormány több száz kötetes ajándékát./mti/

..-

bb 52. sok a fekete tulóra komárom megyében - érvényt kell szerezni a kollektív szerződéseknél

vid/kz/ny la

1972. március 9.

a szakszervezetek komárom megyei tanácsának közgazdasági bizottsága elemezte a megye üzeminek múlt évi munkáját, s a tapasztalatokból okulva megszabta a legsürgősebb tennivalókat. a többi között megállapították, hogy tavaly az előző évhez képest 23.3 százalékkal kevesebb tulórárt használtak fel a vállalatok. a tulórák száma azonban még így is magas, jelentősen meghaladja az 1969. évit. a közgazdasági bizottság vizsgálata fényt derített arra is, hogy a többletmunkák 48 százalékát a szabadnapokon végezték el a munkások, s így egy részüket megfosztották jogos, törvényes pihenőnapjaiktól. tavaly a különböző céljutalmak és prémiumok szélesebb körű alkalmazásával emelkedett az úgynevezett „fekete„ tulórák száma. a vizsgálat megállapítása szerint sok helyen a szakszervezeti szervek még nem tudnak érvényt szerezni annak, hogy csak az üzemi törvényekben, a kollektív szerződésben rögzített és a munkások által jóváhagyott tulórákat használják fel a vállalatok. ezért a szakszervezeti bizottságok legfőbb érdekvédelmi kötelezettségének szabta meg az szmt, hogy az eddiginél többet foglalkozzanak a lét-számgazdálkodással, és a belső tartalékok feltárával. a közgazdasági elemzés tapasztalatai szerint ugyanis a sok tulóra többek között annak a következménye, hogy nincsenek megfelelően kihasználva a különböző nagy értékű berendezések, az állóeszközök. éppen ezért javasolja az szmt a szakszervezeti bizottságoknak hogy a dolgozók részvételével kezdeményezzenek mozgalmat a munka és üzemszervezés területén felhamozódott tartalékok feltárára.

/folyt köv/

-40-

NA 16²⁵

bb 52. / sok a fekete...folyt ny

nagyobb gondot kell fordítani a szocialista brigádmozgalomra is. tavaly 3800 brigád . több mint 45.000 dolgozó - kapcsolódott be a megyében a szocialista címért folyó versenybe. jónéhány helyen azonban a gazdasági vezetők és a szakszervezeti bizottságok még mindig kampányszerűen foglalkoznak a munkaverseny szervezésével, a szocialista brigádmozgalmat nem tudják cél-szerűen összekapcsolni a gazdasági feladatokkal. így a munkások vállalásainak teljesítéséhez a feltételeket nem biztosítják. ez az egyik oka annak, hogy sok brigád tevékenysége ellaposodott, formálissá vált. javasolták a szakszervezeti bizottságoknak azt is, hogy kezdeményezzék az anyagi ösztönzők rendszerének felülvizsgálását, s ahol szükséges, mielőbb korszerűsítsék azokat./mti/

..-

kbb 53. fel akarták robbantani a markó utcai börtönt - súlyos büntetéseket kapott a kőbányai galéri

t tf/pá/ny hi la

1972. máriuc s 9.

huszonöt vádlott állt csütörtökön a pesti központi kerületi bíróság dr. halász pál tanácsa előtt a hírhedt kőbányai galéri bűncselekmény-sorozata ügyében hozott ítéletek kihirdetésekor. fiatalok, illetőleg annál alig idősebb - köztük már többszörösen is büntetett előéletű - tettesek kaptak szigorú büntetést azokért a súlyos bűncselekményekért, amelyeket egy évvel ezelőtt követtek el.

a börtönbe került vszedelmes bűnbanda a x. kerületben követel el sorozatosan és folytatólagosan azokat a bűncselekményeket, amelyeket azután a bíróságon jónéhányan tagadni vagy „szépiteni „ akartak. sikertelenül, mert már zömmel a nyomozás során minden bebizonyosodott. a galéri tagjai a ceglédi ut és a bihari uti lakótelep környékén „ tanyáztak „ innen indultak el az előre kitervelt bűncselekmények elkövetésére. büntetteik tömegéből különösképpen veszedelmes volt, hogy egy 18 éven aluli elmebeteg lányt többször is és esetenként többen - volt úgy, hogy nyolcan - megerőszakoltak. egy 14 éves kislányt rávettek, hogy beálljon a bandába, s azután rajta is erőszakot követtek el, s amikor védekezni próbált, súlyosan bántalmazták.

/folyt köv/

-41-

NA 16²⁵

bb 53. / fel akarták robbantani.....folyt/ny

felfedezték a banda tagjai, hogy a bihari ut melletti vasuti töltésen a tilosra állított szemafor-jelzéssel gyakran megállítják a vonatokat. ezt kihasználva - főleg az éjszakai órákban - feltörték a vagonokat, s loptak mindent, amit csak találtak: pezsgőt, cipőket, kalapokat, konzervárukat, gyümölcsöt. „nagy fogásként”, még donarit-2 nevű, bányászati robbantóanyagot is loptak egy szerelvényből, ezt házkutatás során megtalálták az elsőrendű vádlottnál, hosszú jenőnél, aki cinikusan elmondta, hogy fel akarta vele robbantani a kőbányai rendőrkapitányságot és a markó utcai börtönt. / a robbantószert egyébként ausztriai feladótól tranzitáruként romániába szállította a máv/. a büncselekmények leleplezése után a galéri hét tagja - hosszú jenő vezetésével - lopott gépkocsin olaszországba akart disszidálni, közben azonban már kiadták ellenük a körözést, s az országuton a bicskei rendőrség elfogta őket.

a bíróság a 21 éves hosszú jenőt - aki fő szervezője és irányítója volt a különféle vasuti fosztogatásoknak és részt vett olyan erőszakos nemi közönségekben, amelyeket azonos alkalommal többen követtek el - nyolc évi szabadságvesztésre ítélték. szokoli lászlót és csányi lászlót - fiatalkoruk sérelmére szervezett és csoportosan elkövetett erőszakos nemi közönségek vezetőiként és többszöri tetteseiként - hat-hat évi szabadságvesztéssel sújtották. p. ferenc, r. róbert és bodzsár sándor büntetése öt-öt, b. zoltáné négy évi börtön. d. sándor négy és fél, leskó ferenc három és fél évi börtönbüntetést kapott. a galéri többi tagját rövidebb idejű szabadságvesztésre ítélték, s ezeket a büntetéseket is - a bandavezérekéhez hasonlóan - szigorított börtönben, illetőleg a fiatalkoruk börtönében kell letölteniük. egyidejűleg kötelezte a bíróság a vádlottakat az okozott kár pénzbeli megtérítésére. a 25 vádlott közül háromra kirótt, viszonylag rövidebb időtartamu szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre felfüggesztették, s egy esetben pénzbüntetést szabott ki a bíróság.

a csütörtöki tárgyaláson kihirdetett ítéletek közül négy vádlotté jogerőssé vált, a többiekénél az ügyész szigorubb büntetést kért, a védők enyhítésért jelentettek be fellebbezést./mti/

16.40/ny

-42-

NA 1640

bb 54. sajtótájékoztató a román nagykövetségen

t hi/tr/ny hi

1972. március 9.

március 19-én ünnepli megalakulásának 50. évfordulóját román kommunista ifjusági szövetsége. a jubileum alkalmából ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete sajtótájékoztatót számolt be románia ifju nemzedékének az ország újjáépítésében, a szocialista társadalom kialakításában végzett munkájáról. elmondta, hogy a román ifjusági szövetség tevékenységének fontos része a fiatalok mozgósítása különféle hazafias munkaakciókra. a fiatalok önkéntes munkában részt vesznek az erdőtelepítésben, a csatornaépítésben, az ipari övezetek, városok és falvak építésében, társadalmi segítséget nyújtanak kulturális intézmények - művelődési otthonok, klubok, stb - létrehozásához, stadionok, parkok építéséhez. hangsúlyozta: a román ifjuság szolidáris a világ különböző részein küzdő ifju forradalmárokkal, bővíti kapcsolatait a haladó szervezetekkel. egyre szélesebben együttműködik a fejlődő országok ifjusági mozgalmával, a fiatalság demokratikus szervezeteivel, sikra száll az imperializmus ellen, a békkéért és a társadalmi haladásért./mti/

..-

bb 55. felhasználható 19 órától

kodály-emlékünnepecséget

vid/kz/ny La

1972. március 9.

pécsett csütörtökön emlékünnepecséget rendeztek kodály zoltán születésének 90. és halálának 5. évfordulója alkalmából. a liszt ferenc hangversenyteremben dr. kolta ferenc, a tanárképző főiskola tanszékvezető tanára emlékezett meg a nagy zeneszerzőről és zenepedagógusról, majd a mecsekaljai város legjobb gyermek, ifjusági és felnőtt kórusai adtak hangversenyt kodály műveiből. ezzel megkezdődött a kodály-emlékév ünnepecségesorozata pécsett. a későbbiekben bemutatják a háry jános daljátékot gyermekek előadásában, majd ünnepi hangversenyyel adóznak janus pannoniuss és kodály zoltán emlékének. az év végén a mester születésének évfordulóján, tovább folytatódnak az emlékév ének-zenei eseményei pécsett. /mti/

-43-

NA 1730

bb 56. feladatok a vállalati munka- és üzemszervezés korszerűsítésére

sl/ny la

1972. március 9.

az mti hírmagyarozója írja:

a korszerű üzem- és munkaszervezésnek nagy jelentősége van mind a szocialista vállalatok, mind az egész népgazdaság fejlődésében. terveink teljesítésének, gazdaságpolitikai céljaink elérésének fontos feltétele, hogy a vállalatok termelő és szolgáltató munkája magasfokú szervezettséget érjen el.

iparunknak az államosításokat követő megszervezésével, a mezőgazdaság szocialista átszervezésével, gazdaságszervező tevékenységünkkel a felszabadulás előtti helyzetet messze túlhaladó népgazdasági szervezettséget értünk el. a szervezettség társadalmi szintű fejlődését azonban a vállalatokon belül nem követte azonos mértékű fejlődés. többek között ezért is, nagyok az olyan belső tartalékok, amelyek feltárásával és ésszerű kihasználásával mérsékelni lehet a beruházási javask és a munkaerő iránt mutatózó amugyis indokolatlan magas keresletet.

a kormány megvizsgálta a vállalati munka- és üzemszervezés időszerei kérdéseit, s e fontos tevékenység korszerűsítésére határozatot hozott.

irányítási rendszerünkben elsősorban a vállalatok vezetésének feladatkörébe tartozik, hogy biztosítsa a munkaerővel, gépekkel, állóeszközökkel való hatékony gazdálkodás feltételeit. az állam központi és közvetlen felügyeleti hatóságainak is fontos feladata azonban annak előmozdítása, hogy a kívántos mértékben növekedjen a vállalatok szervezeti szintje, ezáltal is járuljon az általános munkakultúra, -a gazdasági hatékonyság.

mindezekből kiindulva, a kormány a feladatokat a népgazdasági tervvel és a gazdasági fejlesztésre irányuló más központi intézkedésekkel összefüggésben határozta meg. a jövőben az éves tervjelentéssel egyidejűleg megvizsgálja a vállalati szervezés helyzetének alakulását és megteszi a szükségessé váló további intézkedéseket is. a kormány gazdasági bizottsága is rendszeresen napirendre tűzi egy-egy ágazat vállalati szervezésének alakulását.

/folyt köv/
17.20/ny

-44-

M 17 201

bb 56. / feladatok.....1.folyt/ny

a vállalati szervezettség fejlesztését a vállalatoknál kell végrehajtani, s hogy mindez összehangoltan és kellő tervszerűséggel történjen, szükség van az ágazati minisztériumok közvetlen és hatékony irányító munkájára. a gazdaságirányítási rendszerben elfoglalt helyük megfelelő alapot nyújt arra, hogy az előttiük álló munkát eredményesen elvégezzék. ezt az ágazati sajátosságok figyelembe vételével meghatározott súlyponti feladatok kijelölésével, irányelvek kiadásával, módszertani utmutatásokkal, megfelelő színvonalu számonkérésrel és rendszeres ellenőrzéssel valósíthatják meg. gondoskodniuk kell arról, hogy azoknál a vállalatoknál, ahol ennek feltételei megértek már 1972-ben kibontakozzék a megfelelő színvonalu szervezői tevékenység.

a vállalati szervezőmunka elé mindenek előtt azt a feladatot kell állítani, hogy az:

a termelési folyamat belső tartalékainak feltárásával járuljon hozzá a munkaidőalap és a korszerű termelőberendezések jobb kihasználásához ezáltal alétszám és beruházási igények csökkentéséhez;

segítse elő a folyamatban levő központi és vállalati fejlesztési programok, rekonstrukciók beruházásainak tervszerű megvalósítását;

tegye lehetővé a termelés és a forgalom zavartalanságához szükséges készletek mérséklését, a vállalatokon belüli és a külső kooperációs kapcsolatok megjavítását;

segítse elő az önköltség - különösen a rezsiköltségek - csökkentését a termelés gazdaságosságának fokozását;

mindezek alapján tegye lehetővé a dolgozó kollektívák munkakörülményeinek és kereseti feltételeinek javítását.

a kormány meghatározta azokat a feladatokat, amelyek megoldásával biztosítani lehet a vállalati szervezés folyamatos továbbfejlesztésének feltételeit. a kormány döntése szerint az ágazati-szervezési intézetek tevékenységét olyan irányba kell továbbfejlesztetni, hogy munkájukkal elsősorban a vállalati szervezés fejlesztését szolgálják, váljanak az üzem- és munkaszervezés tekintetében az alkalmazástechnikai kutatások bázisává. az intézetek fontos feladata a hazai gyakorlat követelményeinek megfelelő korszerű, típus-szervezési megoldások, metodikák kidolgozása, az ágazati mintaszervezések, a hazai és a nemzetközi gyakorlatból ismert korszerű szervezési módszerek intézményes terjesztése, propagálása.

/folyt köt/
17.25/ny

-45-

M 17 201

bb 56. / feladatok.....2.folyt/ny

a szervezéstudományi kutatásokat olyan irányba kell befolyásolni, hogy az egyre jobban igazodják a gyakorlati igényekhez. a szervező szakemberek képzésének és továbbképzésének összefüggő rendszerét úgy kell kialakítani, hogy az biztosítsa egyrészt a szervező specialisták kiképzését, másrészt a szervezői ismeretek egyre szélesebbkörű oktatását, mind az iskola-rendszerben, mind a különböző vezetőtovábbképző tanfolyamokon. a szervezéstechnikai eszközök gyártásának és elterjesztésének előmozdítása érdekében ki kell dolgozni a szervezőmunkában alkalmazható eszközök mennyiségi és minőségi fejlesztésének koncepcióját. mindez fontos hozzájárulás lesz ahhoz, hogy a vállalati szervezőmunka új lendületet kapjon és magasabb színvonalat érjen el.

a kormány felkérte a szakszervezeteket és a különböző szakmai társadalmi szervezeteket, hogy sajátos eszközeikkel járuljanak hozzá a vállalati szervezés színvonalának növeléséhez, a munkakultúra általános fejlesztéséhez. segítsék elő, hogy a termelés és a szolgáltatás területén a gazdasági és műszaki vezetők irányításával, az öntudatos munkások közreműködésével széleskörű mozgalom bontakozzék ki, s a következő két-három évben a vállalatban belüli üzem- és munkaszervezés színvonalának növelése kiemelt feladatként állandóan napirenden maradjon./mti/

bb 57. e m b a r g ó 19 óráig!

Puja frigyos,

tr/ny h1 la

1972. március 9.

a magyar népköztársaság külügyminiszterének első helyettese, a szovjetunió külügyminisztériumának meghívására, március 5-9 között moszkvában tartózkodott.

puja frigyest fogadta k.f. katusev, az szkp kb titkára. a.a. gromiko, a szovjetunió külügyminisztere megbeszélést folytatott vele.

a szovjetunió külügyminisztériumában konzultációra került sor a két felet kölcsönösen érdeklő nemzetközi kérdésekről./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 37. számú hírünket / pullai árpád előadása nyiregyházán/ teljes egészében

v i s s z a v o n j u k !

-----/mti/

17.30/ny

-46-

NA 1740

bb 58. gyorsjelentés a vállalatok és szövetkezetek múltévi gazdálkodásáról

sl/ny la

1972. március 9.

a vállalatok és szövetkezetek elkészítették mérlegbeszámolóikat, amelyek 1971. évi gazdálkodásuk eredményességét, vagyoni helyzetüket tükrözik. a csaknem 7500 önállóan működő gazdálkodó szerv beszámolóinak összesítése, ellenőrzése valamint az adatok elemzése folyamatban van.

a teljeskörű feldolgozás előtt a mérlegbeszámolóból kiemelt néhány fontosabb adat gyorsösszesítése alapján - amely nem foglalja magában a mintegy 2700 mezőgazdasági termelőszövetkezet adatait - a vállalatok és szövetkezetek gazdálkodásáról a következőket mondták a pénzügyminisztérium bevételi főigazgatóságán.

a vállalatok és szövetkezetek az elmúlt évben teljesítményeik ütemének növelését - az 1970. évi jelentős felgyorsulás után - tovább fokozni nem tudták. ennek ellenére a fejlődés jelentősnek ítélték. az átlagot meghaladó mértékben növekedett a vegyipar, az építőipar valamint a mezőgazdaság teljesítménye. különösen kedvező, hogy a termelés növekedése csaknem kizárólag a termelékenység javulásából származik.

a népgazdaság gazdálkodó egységei a múlt év folyamán 83.6 milliárd forintot eredményt / nyereség csökkentve a veszteség összegével / realizáltak, ami 8 százalékkal magasabb ugyan az előző évinél, azonban a tervben számításba vett összeget nem érte el. a nyereség emelkedésének üteme az elmúlt évekhez viszonyítva lelassult, ugyanis a reform első három évében a növekedés dinamikája 9 százalék felett volt, 1970-ben pedig elérte a 12 százalékot. az ütem mérséklődésében jelentős tényező a vállalati költséggazdálkodás kifogásolható színvonala, amelynek következményeként emelkedett a termelés anyagköltséghányada és az általános költségek aránya sem csökkent.

a vállalatok között a gazdaságirányítási reform első három évében megkezdődött differenciálódás 1971-ben tovább folytatódott. a veszteségesen gazdálkodó szervek száma az elmúlt évben tovább emelkedett / 44-ről 74-re/. az 1970. évi 440 millió forintról 660 millió forintra növekedett a veszteség összege, ami feltétlenül a vállalatok gazdálkodási hiányosságaira, illetve azok bővülésére utal. a veszteséget előidéző gazdálkodási hiányosságok, a pénzügyi problémák megszüntetésére, a gazdálkodás jövedelmezőségének megteremtésére az érintett vállalatoknál intézkedéseket kell tenni.

/folyt köv/
18.00/ny

-47-

NA 1810

bb 58. / gyorsjelentés1.folyt/ny

a nyereség megosztása az állam és a vállalatok között a megelőző évekhez képest némileg megváltozott. az 1971. évi gazdálkodás eredményeként 100 forint nyereségből átlagosan - a múlt évi 38 ft-tal szemben - 37 forint maradt a vállalatoknál.

az 1971. évi nyereségből képződött részesedési alap több mint 8 milliárd forint, ami a bérfejlesztési befizetési kötelezettség levonása után 6 milliárd forint. ez 12 százalékkal magasabb az előző évi összegnél. különösen nagyobb részesedési alap képződött az ipar / 22 százalékkal / és a szállítás-hírközlés / 46 százalékkal / területén. az építőiparban és a mező-, erdő- vizgazdálkodásban viszont alacsonyabb az előző évinél.

az 1971. évi nyereségági részesedési alap népgazdasági szinten átlagosan 22-23 napi bér összegének felel meg, ennek nagyrésztét a közeli napokban fizetik ki részesedésként.

a 6 milliárd forint részesedési alapról az ipar 3.2 milliárd, a belkereskedelem 830 millió, a szállítás-hírközlés 725 millió, az építőipar 560 millió, a mező, erdő- vizgazdálkodás pedig 476 millió forinttal részesül.

a tartósabb érdekeltséget biztosító béremelés a személyi jövedelem növelés másik lényeges eleme. a vállalatok és szervezetek 1971-ben éltek ezzel a lehetőséggel, sőt sok esetben a hatékonyság javulás által lehetővé tett mértéken felüli béremeléseket hajtottak végre. ennek következményeként több vállalat a képződött részesedési alapjából nem tudja teljesíteni bérfejlesztési befizetési kötelezettségét.

az 1971. évi nyereség alapján képződött fejlesztési alap a népgazdaság egészében összesen 18.5 milliárd forint, az előző évinél 8 százalékkal, a tervben előirányozottnál pedig 6 százalékkal alacsonyabb. a kisebb összegű fejlesztési alap a korábbi évekhez viszonyítva a tervben már számításba vett - a beruházási piac feszültségét feloldó - szabályozó módosításokkal, az előirányozotthoz képest pedig az alacsonyabb nyereséggel függ össze.

a nyereségági fejlesztési alap összege az iparban 11.2, az építőiparban 1.4, a belkereskedelemben 3.4, a szállítás-hírközlésben, valamint a mező-, erdő- vizgazdálkodásban csaknem 10 milliárd forint.

/folyt köv/
18.05/ny

-48-

NA 18re

bb 58. / gyorsjelentés.....2.folyt/ny

a mező- erdő- vizgazdálkodási ágban az előző évinél 25 százalékkal több fejlesztési alap áll rendelkezésére. ugyancsak meghaladja az 1970. évit - a iv. ötéves terv célkitűzéseinek megfelelően - a kőolaj és földgázkitermelés, az építőanyagipar, valamint a szállítás fejlesztési alapja.

a fejlesztési célok megvalósítási lehetőségét 1971-ben is növelte az amortizációból visszatartható 20.9 milliárd forint, amely 1.8 milliárd forinttal magasabb az előző évinél. ez a növekedés nagyobb a nyereségági fejlesztési alap elmúlt évhez viszonyított csökkenésénél, s így a nyereségből és amortizációból képződött fejlesztési alap közel 100 millió forinttal meghaladja az 1970. évi összeget.

a vállalati gazdálkodás pénzügyi biztonságát szolgálják a tartalékalapba helyezett összegek. a vállalatok 1971. évi nyereségükből 3.9 milliárd forinttal emelték tartalékalapjukat, ez 30 százalékkal több mint a megelőző évben. ezzel együtt 1971. év végére 9.2. milliárd forinttal emelkedett a népgazdaságban tartalékolt összeg. ebből a szocialista ipar 5.3 milliárd, a belkereskedelem pedig 1.3 milliárd forinttal részesül. a tartalékalap ilyen nagyarányú növekedése a képzési szint emelésével, valamint az egyes évek gazdálkodási egyenetlenségeinek pénzügyi áthidalásával függ össze.

az 1971. évi gazdálkodás eredményessége néhány vonatkozásban a tervezettől ugyan elmaradt, de az előzetes megítélés szerint összességében nem kedvezőtlen. a vállalati és szervezeti gazdálkodás alapos elemzése a mérlegbeszámoló teljes összesítése alapján még hátra van. /mti/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 53-as / fel akarták robbantani.... / anyagunk első folytatásának utolsóelőtti bekezdése 8. sorában ,, p.ferenc,, helyett ,, puskás ferenc,, irandó. /mti/

-.

18.10/ny

-49-

NA 18re

bb 59. dimitrov hazája-bulgária,, - fotókiállítás a bolgár kulturális központban

t nn/gg/ny hi la

1972. március 9.

dimitrov születésének 90.évfordulója tiszteletére „dimitrov hazája-bulgária,, címmel a magyar fotóművészek szövetsége és a bolgár kulturális központ közös kiállítást rendezett a bolgár kulturális központban. a bemutatón, amelyet nino nikolov, a bolgár kulturális központ igazgatója nyitott meg, tíz magyar fotóművész mintegy ötven felvétele látható a baráti ország csodálatos tájairól, embereiről, mindennapi életéről. a látványos fotóbemutató március 20-ig áll a nagyközönség rendelkezésére. /mti/

bb 60. időjárásjelentés

tm/ny la

1972. március 9.

a meteorológiai intézet jelenti március 9-én, csütörtökön 19 órakor:

enyhe, változékony idő

várható időjárás péntek estig: változó felhőzet, szóróványosan fellépő átfutó esővel. egy-két helyen esetleg zivatar. mérsékelt, helyenként átmenetileg megélénkülő déli szél. enyhe idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 10-15 fok között, délkeleten kevéssel 15 fok felett. /mti/

vbb 61. dr. szalai béla hazaérkezett az nszk-ból

gg/ny la

1972. március 9.

dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes heinz-herbert karry hesseni tartományi miniszter meghívására az nszk-ban tartózkodott. megtekintette a frankfurti vásárt és a miniszterrel, valamint vezető hesseni gazdasági szakemberekkel megbeszéléseket folytatott. bonnban találkozott dr. detlev-karsten rohwedder-rel, az nszk gazdasági és pénzügyi államtitkárával. ezt követően hamburgba utazott, ahol helmuth kern szenátorral, a szenátus tagjaival, továbbá ipari és gazdasági vezetőkkel folytatott eszmecsere. meglátogatta a hamburgi kikötőt és megtekintette a konténer-állomást, valamint a magyar vállalatok által építendő 30.000 négyzetméteres csarnok munkálatait. dr. szalai béla miniszterhelyettes csütörtökön visszaérkezett budapestre. /mti/

19.10/ny

-50-

NA 1915

bb 62. közlekedési balesetek

1 ms/tm/ny la

1972. március 9.

ittasan kerékpározott ujbudán hernád tiber lakatos és a iv.kerületben a jósika miklós utca és a desseffy utca kereszteződésében nem adta meg az elsőbbséget egy személygépkocsinak. az összeütközés után a mentők súlyos állapotban szállították kórházba.

a viii. kerületben a kerepesi ut 15. számú ház előtt szabálytalanul ment át az uttesten rácz éva 16 éves hivatalsegéd, törökbálinti lakos. egy tehergépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel szállították őt is kórházba.

a xviii. kerületben a gyömrői ut és a csévéző ut torkolatában kókai jános gépkocsiszerelőt ugyancsak egy tehergépkocsi ütötte el, amikor szabálytalanul ment át az uttesten. kókai szintén súlyos sérüléssel került kórházba.

a bács-kiskun megyei kecel községben markó ferenc bátyai gépkocsiveető tehergépkocsival elütötte az uton kerékpárral haladó zsoldos andrás 81 éves keceli nyugdíjast. az idős ember a kórházban belehalt sérüléseibe. a rendőrség vizsgálatot indított a halálos baleset körülményének tisztázására. /mti/

bb 63. felhasználható 20 óra 30 perctől!

bemutatták a „ még kér a nép,, -et

t ró/gg/ny zs la

1972. március 9.

csütörtökön a puskin moziban bemutatták jancsó miklós tizedik színes játékfilmjét. a „ még kér a nép,, témája a múlt század utolsó éveinek szocialista tendenciájú agrármozgalma. a film, amely nemcsak elbeszéli a történelmi eseményeket, hanem költőien, a jelképek nyelvén fejezi ki mondanivalóját, hernádi gyula írta. a főbb szerepeket drachota andrea, bíró gyöngyi, madaras józsef, balázsovits lajos, orbán tiber és bálint andrás alakítja. operatőr: kende jános. /mti/

19.23/ny

-51-

NA 1930

bb 64. ,, nyári zivatar,, jégesővel

1 ms/tr/ny La

1972. március 9.

csütörtökön este újabb zivatar volt budapesten. a zivatarfelhők fél hét tájban gyülekeztek a budai hegyek fölött. fél órával később, 7 óra 05 perckor a főváros nyugati részében már ki is tört a zivatar, villámlással, dörgéssel, záporosóval, majd végigvonult egész budapesten. angyalföldön és a főváros több más helyén mogyoró nagyságu jég is hullott.

dr. tardos béla főmeteorológus, a magyar távirati iroda munkatársának kérdésére elmondta, hogy szabályos nyári zivatar zajlott le. létrejöttét a magas légkörben, 5000 méter fölött lejátszódtó változás segítette elő. az ottani rendkívül erős légáramlási zóna ugyanis északi irányban a kárpátokon tulra távozott, és ennek következtében alakult ki a légkörben az a labilis hőmérsékleti helyzet, ami lehetővé tette a zivatar kitörését, szabad utat engedett a dél felől érkezett meleg, nedves légtömegek gyors feláramlásának. ez a folyamat a budai hegyek terelő hatása is erősítette. természetesen a fölmelegedés lényeges szerepet játszik az ilyen zivatarok kialakulásában, és meg kell jegyezni, hogy baján és szegeden ezen a napon 22 celsius fokot mértek.

a jégeső is a labilis légköri helyzettel és a nagy sebességű felszálló légmozgással magyarázható. a zivatarfelhő esőcseppjeit ugyanis a légáramlás nagy magasságokba juttatta fel, ahonnan visszacsúszva mínusz 10, mínusz 20 fokos légrétegeken haladtak keresztül, majd a légmozgás hatására ismét a felsőbb rétegekbe kerültek. e többszörösen megismétlődő folyamat során a hópelyheknek induló cspecskéket újabb és újabb jégrétegek vonták be, míg aztán annyira megnöttek, hogy jégeső formájában elhagyták a zivatarfelhőt.

egyébként a zivatar, akárcsak szerdán, most is a főváros területén korlátozódott, máshonnan nem jelentettek hasonló meteorológiai eseményt. a meteorológusok azonban valószínűnek tartják, hogy a csütörtöki égháború csak nyitány volt és az éjszaka folyamán több helyen számolnak zivatarral./mti/

21.05/ny

-52-

M 21¹⁰

bb 65. sok közuti baleset

1 ms/tr/ny La

1972. március 9.

a budapesti mentők ügyeletes főorvosának csütörtök esti közlése szerint ezen a napon feltűnően sok közuti balesethez hívták ki a mentőket, 20 alkalommal vonultak ki gázolásokhoz, karambolokhoz. szerencsére a súlyos balesetek száma elenyésző volt, egyetlen halálos baleset sem történt. egyébként is az előző naphoz képest ugrásszerűen, mintegy kétszeresére nőtt a mentők forgalma, ami talán részben a rendkívüli időjárásnak tudható be./mti/

bb 66. másfél órás üzemzavar a ,, kis földalatti,,

1 ms/tr/ny La

1972. március 9.

csütörtökön délután fél négykor a ,, kis földalatti,, vonalán az állatkertnél leszakadt egy felső vezeték. ebből másfélórás üzemzavar keletkezett, addig autóbuszok közlekedtek./mti/

21.15/ny

-53-

m

v é g e .

M 21³⁰

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1972. március 9.

bb. 49. Ülést tartott a minisztertanács

rj la

1972. március 9.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

fock jeno, a minisztertanács elnöke tájékoztatta a kormányt a magyar párt- és kormányküldöttség február 24-26. között a román szocialista köztársaságban tett hivatalos baráti látogatásáról.

a két ország vezetőinek találkozója, az őszinte, baráti légkörben folytatott tárgyalások, valamint a látogatás során aláírt új barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés jelentős állomás a két szomszédos, szocialista ország közötti kapcsolatok további fejlődésében.

a kormány meggyőződését fejezi ki, hogy küldöttségünk hivatalos baráti látogatása és a megkötött új szerződés jól szolgálja a két nép testvéri barátságát, gyümölcsöző együttműködését és az egész szocialista közösség egységének további erősítését. a kormány a tájékoztatást jóváhagyólag tudomásul vette.

/folyt.köv./

NA 16⁰⁰

- 1 -

bb. 49. / ülést... 1. folyt./rj

fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese beszámolt a koreai népi demokratikus köztársaság kormányküldöttségének február 25. és március 1. között hazánkban tett hivatalos baráti látogatásáról. a küldöttséget pak szong csol, a koreai munkapárt politikai bizottságának tagja, a kndk minisztertanácsának második elnökhelyettese vezette. a szívélyes, elvtársi légkörben a kölcsönös megértés szellemében lefolytatott tárgyalásokon a felek véleményt cseréltek a két ország kapcsolatairól és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. a kormány egyetértéséről és támogatásáról biztosította a koreai népi demokratikus köztársaság kormányának korea békés egyesítésére tett kezdeményezéseit.

a kormány megegyezéssel állapította meg, hogy a kndk kormányküldöttségének magyarországi látogatása hozzájárul a két ország baráti együttműködése további fejlődéséhez, a szocialista országok és valamennyi antiimperialista erő összefogásának erősítéséhez. a tájékoztatót a kormány jóváhagyólag tudomásul vette.

a kormány meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette a külkereskedelmi miniszter előterjesztését az ez évi szocialista viszonylatu árucsereforgalmi megállapodásokról és a jegyzőkönyvekben foglaltak végrehajtására teendő intézkedésekről.

a szocialista országokkal kötött 1972. évi megállapodások az árucsereforgalom mintegy 9-10 százalékos növelését irányozzák elő. a kivétel a behozatalnál gyorsabban nő. az árucsereforgalom ilyen alakulása jelentős hozzájárulás az ideai népgazdasági célkitűzések megvalósításához. a minisztertanács felhívta az illetékes minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy a megállapodások maradéktalan végrehajtásához szükséges intézkedéseket tegyék meg.

/folyt.köv./

15.43 rj

NA-16⁰⁵

- 2 -

bb. 49. / ülést... 2. folyt./rj

v a munkaügyi miniszter előterjesztést tett a vállalati szervezés fejlesztésére. a kormány a beterjesztett javaslatokat megvitatta, s határozatában felhívta a minisztereket, hogy megfelelő irányító munkával segítsék elő a vállalati üzem- és munkaszervezés fellendítését és rendszeres fejlesztését.

a kormány megvitatta és elfogadta a művelődésügyi miniszter előterjesztését a magyar népköztársaság kiváló művésze és a magyar népköztársaság érdemes művésze kitüntető címek ez évi adományozásáról.

a minisztertanács meghallgatta és elfogadta a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének jelentését a népi ellenőrzés 1971. évi munkájáról és a tavalyi vizsgálatok során szerzett tapasztalatokról.

a minisztertanács a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa elnökének előterjesztése alapján jóváhagyta a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa alapszabályát, egyben tudomásul vette a fogyasztási szövetkezetek vii. kongresszusáról szóló tájékoztatót. a kongresszuson elhangzott fontosabb javaslatokat a minisztertanács a kormány tagjai és az érdekelt országos hatáskörű szervek vezetői figyelmébe ajánlja azzal, hogy a javaslatok megvalósításának lehetőségeit vizsgálják meg.

a kormány tudomásul vette, hogy az ensz fejlesztési programja 1972-től kezdve az egyes országok számára több évre szóló műszaki-tudományos együttműködési tervek megvalósításához pénzügyi segítséget nyújt. a magyar elképzeléseket az elsők között fogadták el: 1972-76 között felszerelések szállítása, szakértők küldése és magyar ösztöndíjasok tanulmányutja révén nyolc nagyobb létesítmény megvalósításához járulnak hozzá.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalt. /mti/

--

15.48 rj

- 3 -

NA-16¹⁰